

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №7

Стенограма пленарного засідання

18 лютого 2021 року

Київ 2021

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №7

*Стенограма пленарного засідання
18 лютого 2021 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання сьоме
(Четвер, 18 лютого 2021 року)

Заява депутатської фракції «Батьківщина»	...5
Звіт Генерального прокурора Венедіктової І.В. про діяльність органів прокуратури	...6
Прийняття рішення про призначення Кичуна І.І. на посаду судді Конституційного Суду України	...30
Прийняття Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування випадків та причин порушення прав дитини під час здійснення децентралізації повноважень з питань охорони дитинства, реформування системи закладів інституційного догляду та виховання, реалізації права дитини на сімейне виховання та усиновлення, розвитку (модернізації) соціальних послуг»	...54
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів: «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо справляння податків і зборів, інших обов'язкових платежів, об'єктом оподаткування якими є транспортні засоби»	...61
«Про внесення змін до Митного кодексу України щодо тимчасового спрощення митного оформлення транспортних засобів, ввезених на митну територію України»	...66
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо фінансового забезпечення діяльності Центру мікрохірургії ока»	...66

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону
«Про Фонд часткового гарантування кредитів
у сільському господарстві» ...72

Внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо імплементації Конвенції Ради Європи про захист дітей
від сексуальної експлуатації та сексуального насильства
(Ланцаротської Конвенції) ...79

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СЬОМЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
18 лютого 2021 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові реєструватися? Як завжди, нагадую: реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки, першої зліва. Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 170 народних депутатів України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Сьогодні день народження у нашої колеги Софії Романівни Федини. Вітаю вас! *(Оплески)*.

Шановні колеги, надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Добрий день, шановні колеги! Учора з трибуни ми говорили про проведення сьогодні, о 9.15, наради за участі всіх лідерів фракцій та груп на чолі з керівництвом парламенту. Тому що сьогодні для кожної родини питання про тарифи є питанням номер один. А також усе, що пов'язано з тарифами, є в країні корупцією номер один. Гроші, які люди сплачують за тарифами, мільярдами списуються на приватні рахунки, і все це покривається.

Я дякую керівництву Верховної Ради за можливість проведення сьогодні, о 9.15, наради за участі лідерів фракцій та груп, щоб проговорити питання виходу із ситуації з тарифами. Не прийшли лідери фракцій «Слуга народу» і «Європейська солідарність». І я не можу зрозуміти: вас не цікавить питання щодо тарифів чи у вас немає часу і настрою його розглядати? У підсумку нараду було зірвано. Можу сказати, що лідери фракцій, які були на нараді, разом з керівництвом Верховної Ради проговорили цілу низку питань про те, що будемо робити далі.

На засіданні Погоджувальної ради наступного пленарного тижня будемо просити поставити на голосування прямо на засіданні Погоджувальної ради питання про включення всіх законопроектів стосовно тарифного питання та визначення пленарного дня виключно для їх розгляду. Якщо не буде проголошено за визначення пленарного дня для розгляду питання щодо тарифів, ми

зберемо 150 підписів і наполягатимемо на проведенні позачергового пленарного засідання в четвер наступного пленарного тижня. Я переконана, у Верховній Раді знайдеться 150 голосів, щоб розглянути це питання.

Більше того, у мене є сподівання, що законопроект [№ 4680](#), спрямований на відновлення порядку забезпечення людей природним газом, теплом, гарячою водою, який існував у країні 23 роки, до 2014 року, він знайде підтримку в залі, навіть, якщо не будуть прийняті фракціями рішення в цілому. Іншими словами, дорогі друзі, або парламент стане парламентом, а не обслуговуючим персоналом, і депутати служитимуть людям, або сприятиме корупції. Ми переконані, позачергове пленарне засідання Верховної Ради, ініційоване для нормалізації ситуації з тарифами, покаже, хто є хто в цій залі. Нарешті ми проголосуємо за те, що потрібно людям, а не великим корупційним утворенням (*Оплески*).

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Відповідно до статті 232¹ Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України розглядає звіти і доповіді державних органів та посадових осіб. Згідно зі статтею 6 Закону України «Про прокуратуру» Генеральний прокурор особисто звітує перед Верховною Радою України на її пленарному засіданні про діяльність органів прокуратури.

Відповідно до регламенту пропонується такий порядок розгляду цього питання: доповідь Генерального прокурора – до 20 хвилин; відповіді Генерального прокурора на запитання народних депутатів України – до 20 хвилин; виступ представника профільного комітету – до 10 хвилин; виступи від депутатських фракцій та груп – 3 хвилини від кожної фракції, тобто 21 хвилина. Загальний час розгляду цього питання – 1 година 11 хвилин.

На трибуну для доповіді запрошується Генеральний прокурор Ірина Валентинівна Венедіктова.

ВЕНЕДІКТОВА І.В., *Генеральний прокурор України.* Добрий день, шановні колеги, шановний пане Голово, шановні народні депутати, шановні українці! Майже рік тому, стоячи на цій трибуні, я взяла на себе обов'язок відновити потужну державну інституцію, спроможну, ґрунтуючись на кращих міжнародних стандартах, забезпечити високу якість реалізації конституційних функцій та ефективну координацію діяльності органів порядку у сфері протидії злочинності. Я обіцяла українському народу виконувати свої обов'язки добросовісно, чесно і сумлінно та завжди керуватися засадами верховенства права. За цей рік я не зрадила жодній зі своїх обіцянок і так буде й надалі.

Сьогодні, звітуючи перед вами, шановні народні депутати, і перед суспільством про наші досягнення за 2020 рік, я можу впевнено сказати, що ми рішуче

рухаємося шляхом системних змін. І це при тому, що минулий рік видався для органів прокуратури дійсно непростим, оскільки був насичений різними динамічними процесами, які в той чи інший спосіб впливали на інтенсивність нашої роботи: реалізація процесу реформування органів прокуратури, початок діяльності Офісу Генерального прокурора, завершення атестації працівників, створення обласних та підготовка запуску окружних прокуратур.

Певною мірою в ритм нашої діяльності, передусім щодо роботи судової системи, внесли свої корективи введені в державі карантинні обмеження. Однак у таких непростих умовах турбулентності нам вдалося не лише забезпечити ефективну реалізацію конституційних функцій, а й суттєво покращити результати діяльності порівняно з 2019 роком.

Розпочну зі своєї найважливішої обіцянки – продовження реформи органів прокуратури без жодних перекосів. Ні для кого не секрет, що реформування всієї системи прокуратури було зумовлено насамперед надзвичайно низьким рівнем довіри суспільства до цієї інституції. Реанімаційними заходами без повного оновлення всієї системи ми не мали змоги обійтися. То ж у парламенті майже півтора року тому підтримали ініційовану Президентом України Володимиром Зеленським реформу органів прокуратури, яка стала визначальним кроком на шляху до абсолютно нової моделі прокуратури. І попри сумніви всіх скептиків щодо продовження реформи зі зміною Генерального прокурора я готова вам відзвітувати, що наразі її вже фактично завершено. Що ми маємо за її результатами.

Загалом в органах прокуратури атестацію успішно подолали дві третини прокурорів: 7 тисяч 157 осіб із 11 тисяч 166, що становить 64 відсотки.

З 2 січня 2020 року розпочав роботу Офіс Генерального прокурора, а з 11 вересня 2020 року – обласні прокуратури, найближчим часом розпочнуть свою роботу окружні прокуратури. І на цьому ми остаточно завершимо реформу органів прокуратури. Дійсно, відносно тривалий процес реформування дещо деморалізував колективи прокуратур. Але ми спільними зусиллями відновили командний дух і вже зараз прокурори всіх ланок демонструють системну і ефективну діяльність. Ключовим елементом підвищення рівня довіри суспільства до органів прокуратури є створення позитивного іміджу прокурорів як добросовісних та незалежних професіоналів із нульовою толерантністю до корупції. Тому особливу увагу ми приділяємо питанням розробки нових стандартів професійної поведінки прокурорів та системи оцінювання їх роботи. Торік на повну потужність запрацював сучасний тренінговий центр прокурорів України, де кожен працівник прокуратури має змогу пройти тренінги з українськими та іноземними викладачами з використанням кращих міжнародних практик.

Наступна моя реалізована обіцянка – стрімкий запуск процесу глобальних та інституційних перетворень. Вперше в історії прокуратури наказом Генерального прокурора затверджено Стратегію розвитку органів прокуратури на 2021-2023 роки. Це наш чіткий покроковий дороговказ, що відображає наші цілі, яких ми прагнемо досягти в найближчі роки.

За підтримки Офісу Ради Європи в Україні триває робота з розробки масштабної концепції розвитку кримінальної юстиції та органів правопорядку, в центрі якої буде потужний прокурор.

Ми продовжуємо комплексні заходи з розроблення та впровадження електронного кримінального провадження. Значну увагу приділяємо напрацюванню комплексних і системних змін до кримінального та кримінального процесуального законодавства та питанням удосконалення регулювання правоохоронної діяльності.

Із нагальних та актуальних для нас законопроектів є: приведення у відповідність до Конституції України функцій органів прокуратури, встановлення запобіжника внесення до ЄРДР лише тих відомостей, які свідчать про вчинення кримінального правопорушення, запровадження законодавчих підстав для здійснення спеціального досудового розслідування щодо фігурантів, які переховуються від органів слідства на тимчасово окупованих територіях України та за межами нашої держави. І тут, шановні народні депутати, ми розраховуємо на вашу підтримку в цих надважливих питаннях. Я дуже вам вдячна за вчорашнє голосування щодо прийняття в першому читанні законопроекту про спеціальне досудове розслідування.

Щодо стану протидії злочинності. Завдяки повністю переформатованій роботі відомства та ефективній координації діяльності всіх органів правопорядку в цілому нам вдалося вплинути на криміногенну ситуацію в державі. Торік керівниками обласних прокуратур проведено понад 100 координаційних та спільних нарад, а особисто мною – 6. Передусім в Офісі Генерального прокурора обговорено питання протидії корупційним кримінальним правопорушенням, злочинам у сфері справляння митних платежів, проти громадської безпеки, а також вчиненим з використанням зброї.

Вперше за останні 10 років на нараді під моїм головуванням визначені скоординовані з керівниками правоохоронних органів заходи щодо протидії катуванням працівниками органів правопорядку. Внаслідок проведеної роботи помітно активізувався хід розслідування кримінальних правопорушень, стрімко збільшилася кількість скерованих до суду кримінальних проваджень щодо злочинів усіх вказаних категорій.

Загалом завдяки вжитим координаційним заходам знизився рівень кримінальних правопорушень на 10 тисяч населення – 86,4 тисячі проти 105,7 тисячі минулого року. Помітно зменшилося число усіх облікованих кримінальних правопорушень – 360 тисяч проти 444 тисяч. Зменшилася кількість особливо тяжких – 13,2 тисячі проти 15,4 тисячі та тяжких – 125,2 тисячі проти 140,5 тисячі. На чверть зменшилася кількість скоєних крадіжок з квартир та автомобілів, а також грабежів, розбійних нападів, шахрайств та вимагань, до чого прикута увага кожного пересічного громадянина, що болить кожному українцю.

Посилено роботу правоохоронців з викриття латентних злочинів. Збільшилася кількість виявлених кримінальних правопорушень проти довкілля, щодо

незаконного збуту наркотичних засобів та психотропних речовин, щодо привласнення та розтрати майна шляхом зловживання службовим становищем.

Повністю усвідомлюючи, що суспільство очікує від реформованої інституції реальних і дієвих результатів, я можу запевнити, що ми їх вже маємо. Кожен прокурор щоденно, сумлінно виконуючи свої обов'язки, сприяє утвердженню верховенства права, законності та правопорядку. Результатом цієї щоденної копіткої роботи є наші спільні досягнення.

Торік, за процесуального керівництва прокурорів, органами правопорядку розслідувалися близько 2 мільйонів кримінальних проваджень. До суду скеровано понад 119 тисяч проваджень, а це щодня 500 проваджень. Нам вдалося належно скоординувати та суттєво активізувати спільну діяльність усіх органів правопорядку, спрямовану на забезпечення принципу невідворотності покарання. За участі прокурорів судами розглянуто 113,2 тисячі кримінальних проваджень, а це 450 проваджень щодня. За принциповою позицією прокурорів до реального позбавлення або обмеження волі засуджено понад 14 тисяч осіб. Тож щоденно прокурори спільно із судьями забезпечують посадки у кількості понад 50 осіб.

Наведу лише один приклад. Жодному з моїх попередників на цій посаді не вдалося поставити крапку та відповісти на суспільний запит щодо притягнення до відповідальності всіх осіб, причетних до вчинення зухвалого нападу на громадську активістку Катерину Гандзюк. Попри встановлення та затримання п'яти виконавців цього злочину, його замовникам та організаторам тривалий час вдавалося уникати відповідальності. Лише в червні минулого року, внаслідок цілеспрямованої та копіткої роботи прокурорів, прийнято рішення про обрання запобіжного заходу колишньому голові Херсонської обласної ради. На підставі зібраних доказів вже в липні Мангеру та помічнику депутата обласної ради Левіну висунуті звинувачення в замовленні та організації нападу на Катерину Гандзюк, а обвинувальний акт стосовно них скеровано до суду.

Крім того 16 жовтня 2020 року за приховування цього злочину засуджено вже колишнього помічника народного депутата України Павловського. Розпочату Катериною Гандзюк боротьбу з незаконними вирубкою лісу та розкраданням бюджетних коштів на Херсонщині продовжено.

Загалом у ході розслідування нападу на пов'язаних із цим злочином повідомлено про підозру 18 особам, до суду скеровано 9 кримінальних проваджень, 5 із яких судами вже розглянуто з винесенням обвинувальних вироків. Наразі триває судовий розгляд щодо Мангера та Левіна, і ми очікуємо справедливого вироку.

Стан протидії організованій злочинності. Завдяки вжитим Офісом Генерального прокурора координаційним заходам відмічається найбільший стан викриття злочинних угруповань за останні шість років. Лише торік на чверть більше знешкоджено організованих груп, якими вчинено понад 3,5 тисячі злочинів. Зокрема, суттєво активізовано роботу та знешкоджено вдвічі більше організованих груп, які використовували міжрегіональні та транснаціональні зв'язки.

Знешкоджено 33 організованих групи із корумпованими зв'язками, половина з яких діяла в органах влади та управління.

Вагомим є досягнення у сфері протидії організованій наркозлочинності. Викрито наполовину більше таких злочинів, вилучено понад 1,5 тонни наркотиків. Вдало скоординованими зусиллями прокурорів перекрито шляхи транзиту рекордних партій наркотичних та психотропних речовин. У результаті затримано та повідомлено про підозру чотирьом громадянам Туреччини, які контрабандно із Пакистану через морський торговельний порт на Одещині ввезли близько 1 тонни героїну, вартість якого на чорному ринку становить понад 2,3 мільярда гривень. За принципової позиції прокурорів судами засуджено 234 учасники злочинних організацій.

Стан роботи з протидії катуванням. У демократичній правовій державі точно немає місця свавілля правоохоронців. Тому прокурорами особливу увагу було приділено реагуванню на факти порушення ними прав людини. У 2020 році кількість підозрюваних у вчиненні перевищення влади збільшилася в 13 разів, у перевищенні влади, що супроводжувалося насильством, – майже в 2 рази. Задля подолання проблеми безкарності правоохоронців, які застосовують катування, розроблений проект концепції державної політики в цій сфері.

Протидія корупційним правопорушенням. В умовах сьогодення надзвичайно актуальною залишається протидія корупційним кримінальним правопорушенням. Торік посилення координаційної ролі прокурорів сприяло збільшенню кількості викритих злочинів цієї категорії. Прокурорами щоденно до суду направляється щонайменше 11 кримінальних проваджень про корупційні правопорушення. Загалом за рік їх кількість зросла на 20 відсотків і становить 3 тисячі. Наполовину більше скеровано до суду проваджень щодо привласнення, розтрата майна шляхом зловживання службовим становищем – 2 тисячі.

Корупційними кримінальними правопорушеннями завдано збитків на суму понад 2,7 мільярда гривень, із яких відшкодовано та забезпечено відшкодування майже 90 відсотків збитків. За принциповою позицією прокурорів судами засуджено 620 корупціонерів.

Водночас ключовим для держави органом у боротьбі з корупцією у найвищих ешелонах влади є Спеціалізована антикорупційна прокуратура, яку поза сумнівом має очолити дійсно незалежний і професійний керівник. Маю великі сподівання на те, що з обранням нового очільника САП буде забезпечено ефективну та дієву протидію топ-корупції.

У провадженнях в бюджетній сфері в 4 рази збільшилася сума встановлених збитків – 3,1 мільярда гривень проти 872 мільйонів гривень позаминулого року, відшкодовано 430 мільйонів гривень проти 118 мільйонів гривень. Сума, на яку забезпечено відшкодування збитків, становить 1,5 мільярда гривень проти 348 мільйонів гривень.

Схеми ухилення від сплати податків. У результаті ефективної координації Офісу Генерального прокурора торік майже на 50 мільярдів гривень збільшено

надходження до бюджету від сплати податків – 507 мільярдів замість запланованих 458 мільярдів.

Завдяки належному процесуальному керівництву прокурорів припинено діяльність транзитно-конвертаційних груп, які формували фіктивний податковий кредит, так звані скрутки. Як результат, торік на 53 відсотки збільшено ПДВ до бюджету – на 40 мільярдів гривень. А це 118 мільярдів гривень замість прогнозованих 78 мільярдів гривень.

Злагодженими діями всіх органів правопорядку викрито конвертаційні центри, якими сформовано незаконний податковий кредит на суму понад 3,5 мільярда гривень, виведений в тінь. Прокурори спільно з правоохоронцями продовжують щоденну ефективну протидію протиправним схемам ненадходження до бюджету коштів, яких зараз надзвичайно потребують наші військово-службовці, лікарі, вчителі, пенсіонери.

Ми продовжимо цілеспрямовану роботу щодо ефективного розслідування злочинів, вчинених у зв'язку із масовими протестами у 2013-2014 роках. Адже справи Майдану – це справа честі для нас. Обов'язок органів правопорядку та прокурорів – надати вичерпну відповідь на запитання суспільства: хто причетний до трагічних подій на Майдані – вбивств, викрадень, переслідувань, зловживань та перешкоджань мирним протестам. Ми над цим безперервно працюємо. Як наслідок, торік суттєво активізовано цю роботу. Втричі зросла кількість осіб, яким Офіс Генерального прокурора повідомив про підозру. Серед них: 24 працівники органів внутрішніх справ, 3 прокурори, 5 суддів та 10 цивільних осіб. Втричі збільшилася кількість направлених до суду обвинувальних актів стосовно 40 осіб. Забезпечено підтримання публічного обвинувачення в сотні судових справ Майдану за обвинуваченням близько 200 осіб.

Серед перспектив на цей рік є передусім завершення судового розгляду в суді першої інстанції щодо розстрілів 20 лютого 2014 року мирних протестувальників на вулиці Інститутській в столиці. Я можу вас запевнити, що цього року ми забезпечимо закінчення слідства по основних справах Майдану, з тим щоб кожний, хто вчинив злочин, поніс справедливе покарання.

Уже сьомий рік поспіль в Україні триває збройний конфлікт. З метою захисту інтересів України від дій країни-агресора прокурорами вжито низку дієвих заходів як на національному, так і міжнародному рівнях. Зокрема налагоджено пряму комунікацію з офісом прокурора Міжнародного кримінального суду, до якого загалом скеровано 15 аналітичних повідомлень про вчинення представниками окупаційних адміністрацій та збройних формувань Російської Федерації воєнних злочинів. Наприкінці минулого року від прокурора Міжнародного кримінального суду Фату Бенсуда ми отримали очікуване підтвердження, що дійсно в окупованих Криму та Донбасі мають місце воєнні злочини, і це є юрисдикцією Гаазького трибуналу. Цього ми чекали понад п'ять років. Торік прокурорами до суду з обвинувальними актами направлено майже 800 кримінальних проваджень щодо злочинів, вчинених в умовах збройного конфлікту. Суди вже засуджено 464 особи.

Також Офісом Генерального прокурора зосереджено зусилля на організації процесуального керівництва досудового розслідування злочинів міждержавного характеру. Прикладом ефективної організації цієї роботи є справа світового масштабу за фактом збиття ракетою в зоні конфлікту над окупованою частиною України малайзійського Боїнгу МН-17 та загибелі 298 осіб. З березня 2020 року в суді Гааги триває слухання стосовно чотирьох обвинувачених, причетних до цієї трагічної події.

Стан представництва інтересів держави в суді. Активно прокурори реалізували конституційну функцію щодо представництва інтересів держави в суді. Торік на захист інтересів держави пред'явлено позовів на суму 41,1 мільярда гривень, що майже вдвічі більше ніж у 2019 році. Суди задоволено позови та добровільно відшкодовано відповідачами майже 23 мільярди гривень, що майже наполовину більше ніж у 2019 році. Сума коштів чи вартість майна, вибуття яких із державної (комунальної) власності попереджено за позовами прокурорів, становила 1,2 мільярда гривень. Реально виконано судових рішень на суму близько 12 мільярдів гривень.

Значно активізовано представницьку діяльність у бюджетній сфері. Прокурорами пред'явлено позовів у цій сфері на суму 4,3 мільярда гривень, що в п'ять разів більше ніж у 2019 році, із яких 1 мільярд – за результатами виявлених порушень під час використання бюджетних коштів на будівництво та ремонт автомобільних доріг.

Крім того з метою ефективного захисту представництва інтересів держави Офіс Генерального прокурора здійснив вступ у розгляд двох судових спорів, пов'язаних з націоналізацією «ПриватБанку». Так, Верховним Судом скасовано рішення судів попередніх інстанцій щодо повернення вкладникам примусово конвертованих коштів під час націоналізації «ПриватБанку» на суму майже 30 мільярдів гривень. Справу передано на розгляд суду першої інстанції, в якому ми забезпечимо участь задля недопущення втрати державних коштів.

Підтримуючи публічне обвинувачення в судовому розгляді кримінальних проваджень та реалізуючи представницькі повноваження, наразі прокурори відстоюють у судах інтереси держави на загальну суму 167 мільярдів гривень.

Завдяки злагодженій роботі Офісу Генерального прокурора в рамках міжнародного співробітництва або іноземних юрисдикціях накладено арешт на кошти колишніх високопосадовців та їх оточення в розмірі 519 мільйонів доларів США та 4 мільйони євро. Ми вживаємо всіх можливих заходів для повернення вказаних коштів до України.

Можу вас запевнити, ми не зупиняємося на досягнутому, спрямовуємо свою щоденну діяльність на самовіддане служіння українському народові та Україні. Головне наше завдання – підвищити рівень довіри громадськості до органів прокуратури. Я вдячна кожному, хто нас справедливо критикує. Адже, в тому числі, завдячуючи вам, ми стаємо кращими.

Зі свого боку я обіцяю, що й надалі вживатиму всіх можливих заходів для утвердження верховенства права, законності та правопорядку, захисту прав

і свобод людини і громадянина, інтересів держави і суспільства. Тому що від кожного з нас залежить, якою бути Україні (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Валентинівно.
Прошу народних депутатів України записатися на запитання.
Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Денису Монастирському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денисе Анатолійовичу, будете ставити запитання?

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Я ж виступатиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жмеренецький Олексій Сергійович.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 190, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Генеральний прокуроре! Дякую вам за змістовну доповідь. Але хотілося б прояснити секрет успіху. Ви сказали про певні заходи, але незрозуміло, що ж саме змінилося в роботі прокуратури. Адже більша частина прокурорів залишилася, мається на увазі персонально. Можливо, змінився підхід до управління цими справами – Генеральний прокурор не блокує певні розслідування або наполягає на певних розслідуваннях, або, можливо, запущені певні внутрішні механізми безпеки, які змушують прокурорів бути більш чесними і некорумпованими? Можете розказати саме про причини того, що прокуратура почала працювати якісніше ніж до цього?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую за запитання. Але для відповіді на це запитання не вистачить 2 хвилин.

Чому прокуратура стала працювати якісніше? Реально залишилося 64 відсотки прокурорів. Я хочу вам сказати, що для прокуратури це шалене переваження. Чому такий стрімкий ривок? Тому що кожен, враховуючи і Генерального прокурора, хоче показати, що правоохоронна система може і повинна бути ефективною. Для цього треба працювати. Ви бачите такі показники, тому що ми реально відпрацьовуємо 24 на 7.

Стосовно інших ваших питань я можу реально сказати по конкретній справі. Жодних справ блокування не відбувається. Підозри висуваються лише

тоді, коли є законні для цього підстави. Потім ми можемо прослідкувати кожну висунуту підозру в рамках досудового розслідування і в рамках судового процесу. Колеги, давайте перестанемо бути популістами. Маємо стояти на позиціях законності і верховенства права.

Дуже дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Руцишин Ярослав Іванович, фракція політичної партії «Голос».

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Той рідкісний випадок, коли фракція «Голос» може похвалити роботу прокуратури, тому що вперше оголосили підозру депутату за кнопкодавство.

Шановна пані Генеральний прокуроре! Я вам хочу повідомити, що 17 грудня минулого року в цьому залі був скоєний ще один кримінальний злочин – «накнопкодавили» міністра освіти. Ми точно знаємо, що був факт кнопкодавства, нагадаю, – кримінальний злочин. На жаль, на наше звернення Управління державної охорони не відповіло, не надало доказів цього злочину, а потім, через 14 днів, їх стерло. Я знаю, що зараз у вас розслідується факт і за це кнопкодавство народні депутати будуть притягнуті до відповідальності. Я хочу, щоб ви притягнули до відповідальності і керівництво Управління державної охорони за знищення доказів, яке фактично стало співучасником цієї кримінальної справи.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я так розумію, ви хочете почути мій коментар щодо цього. Дійсно, є декілька заяв про повідомлення цього факту. Дійсно, кримінальне провадження внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Дійсно, проводиться досудове розслідування. Коли ми вийдемо на певні результати, ви це побачите.

Шановні колеги, процес досудового розслідування, а потім судовий процес в Україні нешвидкий. І це тому, що в нас такий Кримінальний процесуальний кодекс. Хочете нашої швидкої роботи – давайте змінимо Кримінальний процесуальний кодекс. А тут ми працюємо. Будуть результати, буду звітувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Гончаренко Олексій Олексійович, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановна пані Генеральний прокуроре! У мене до вас два запитання.

Перше. Коли ви нарешті виконаєте рішення Шевченківського суду – розглянете питання і закриєте справу проти телеканалу «Прямий»? Півтора року цій справі, і особисто ви вже рік не можете це зробити. Ми були у вас, у тому числі і я, особисто з вами спілкувалися, і ви сказали, що вивчите справу. Уже час закрити цю справу і припинити тиск на свободу слова. До речі, сьогодні річниця подій на Майдані, коли люди гинули за свободу слова і за демократію.

І друге. Коли вже нарешті буде звільнено Антоненка, людину, яка воювала за Україну, він другий рік сидить у в'язниці? Досі справа фактично не розглядається. Коли ви нарешті розберетеся, вивчите «білоруський слід» у цій справі? Бо це вже перейшло всі можливі межі.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую за емоційний комент. Стосовно тиску на свободу слова і тиску на канал. Хочу сказати, що я ставлюся до цього професійно, враховуючи всі тиски, які відбуваються на Генерального прокурора: візит галасливих фракцій перед початком вчорашнього засідання комітету, якісь політичні вимагання. Прокурори не політики. Ми приймаємо рішення тоді, коли вважаємо, що на це є певні підстави. Це щодо першого вашого запитання.

Стосовно справи Шеремета. Дійсно, вчора були представники народних депутатів, приїхали тоді, коли я виїжджала на засідання комітету, але їм приділив увагу заступник, який проговорив всі ці питання. Коли прокурори передають обвинувальний акт до суду, вони визначаються зі своєю позицією. Зараз іде судовий розгляд.

Стосовно іншого епізоду, про який ви сказали, іде досудове розслідування. Зараз робити заяви, які не міститимуть якогось логічного процесуального продовження, я не буду. Я робитиму свої заяви лише своїми процесуальними документами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка Іонова Марія Миколаївна, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пані Ірино, щодо телеканалу «Прямий». Було рішення суду, яке важливо виконувати. Ми запитали, коли конкретно воно буде виконано.

У мене до вас два запитання. Перше. Чи вплинув на розслідування справ Майдану той факт, що Президент Зеленський віддав країні-агресору п'ять беркутівців за два місяці до вироку? Це Павло Аброськін, Олег Янішевський, Сергій Зінченко та інші, які були обвинувачені у вбивстві 48 героїв Небесної Сотні та пораненні 80 людей. Ми знаємо, що процес, на жаль, гуманітарний, вони не покарані, а процес звільнення заручників заблокований.

І друге запитання. Це ваша позиція стосовно Олега Татарова, заступника керівника Офісу Президента, якого НАБУ обвинувачує в корупції, а він навіть не відсторонений від посади? Я вже не кажу про те, що під час кривавих подій на Майдані він був офіційним речником МВС і всіх силових структур.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую за запитання. Почну з вашого другого запитання, яке за логікою дасть відповідь на вашу репліку щодо виконання рішення суду.

Стосовно Татарова було виконано рішення суду, яке дійшло до касації, де Офіс Генерального прокурора входив в апеляційну та касаційну інстанцію. Питання відсторонення осіб, які не працюють в Офісі Генерального прокурора – це не до мене.

Щодо виконання рішень судів, то я вам відповіла.

Щодо беркутівців. Це політичне питання. Політичних оцінок я не даю. Якщо у нас ви бачите щось в кримінальній юстиції, в кримінальному провадженні, будь ласка. Тут вже моя сфера відповідальності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Мамка Григорій Миколайович, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Рабіновичу Вадиму Зіновійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рабінович Вадим Зіновійович. Будь ласка.

РАБІНОВИЧ В.З., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). У мене до Генерального прокурора коротеньке запитання стосовно вбитих журналістів. Президент на прес-конференції сказав, що по справі Шеремета є докази, зібрані слідством. Скажіть, коли буде вирок?

Також я підтримую, що треба щось робити з вбивством Бузини. Бо прямо в суді і адвокати, і радикали залякують людей. Як на це реагує Генеральна прокуратура?

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую за запитання. Перед засіданням я очікувала чогось емоційнішого. Дякую, що повернулися до журналістів.

Дійсно, це два різних приклади, які відбуваються в суспільстві. Стосовно справи Шеремета. Вона знаходиться в суді, прокурори виконують свої конституційні функції: з'являються в суді, представляють свою позицію, жодним чином не зловживають своїми процесуальними правами. Ця справа на контролі.

Справа Бузини так само на контролі. Іде судовий розгляд. Ви знаєте, що обрали нових присяжних, що судові розгляди переносяться, тому що COVID-19 і учасники процесу хворіли. Але прокурори забезпечують свою участь у процесі. Тобто ми на це реагуємо належним ефективним виконанням своїх конституційних функцій. Проте не все залежить від прокуратури. Є суди, адвокатура, громадянське суспільство, яке є в цій ситуації і так само хоче на неї впливати. Це нормальне українське середовище. І, я вважаю, що так ми й розвиваємося. Кожний має виконувати свої функції ефективно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Бурміч Анатолій Петрович, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна пані Генеральний прокуроре! Ми вшановуємо вже сьому річницю подій на Майдані. Скажіть, будь ласка, чи є надія в суспільства і в нас, що вбивства на Майдані будуть розслідувані? Особливо це стосується вбивств Нігояна, Жизневського. Тому що за ознаками – це були сакральні жертви. Чи є в нас надія, що буде правда, і ми дізнаємося, як це все було і хто вбивав?

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую за запитання. Це не просто надія. Я почала цим займатися ще тоді, коли виконувала обов'язки Директора ДБР. Саме тоді все стосовно слідства Майдану, тобто всі справи, передавалися з Офісу Генерального прокурора ДБР, формувалося управління слідчих, яке вело розслідування. І весь 2020-й рік я цим займалася в Офісі Генерального прокурора. Ми можемо звітувати, що втричі зросла кількість підозрюваних, зросла кількість проваджень, які передані з обвинувальними актами до суду, стосовно 40 осіб.

Тому це не лише надія, це щоденна праця. І ми собі ставимо за мету до кінця 2021 року закінчити слідство по основним справам Майдану. Ми рухаємося дуже активно, це наша гордість. При чому ми йдемо чітко об'єктивно. Ми

не стаємо на бік жодних впливів. Слідчі ДБР і прокурори Офісу Генеральної прокуратури виконують свою роботу сумлінно і об'єктивно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Кучеренко Олексій Юрійович, фракція Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина».

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановна пані Генеральний прокуроре! Я погоджуюся з вами, що ми маємо мінімізувати політичну складову діяльності прокуратури в питанні стосовно карних норм відповідно до акта державного аудиту щодо перевірки компанії НАК «Нафтогаз України». Я дуже уважно ознайомився і хочу поставити просте запитання. Яких ще фактів, окрім наведених у цьому акті, треба для того, щоб раз і назавжди вирішити питання зі злочинною діяльністю керівництва НАК «Нафтогаз України»: до бюджету недоплачено 75 мільярдів гривень, сума порушень бюджетної дисципліни становить 225 мільярдів гривень, програні два суди щодо премії (незаконно нарахованої), яку він зобов'язаний виплатити, маніпуляції з буферним газом, з резервуванням фінансових коштів на мільярди гривень.

Пані Генеральний прокуроре, давайте наводити порядок в національній компанії НАК «Нафтогаз України».

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую за запитання. Я не можу наводити порядки в різних компаніях. Я можу займатися сферою кримінальної юстиції і координацією органів правопорядку.

Стосовно компанії, на якій ви наголосили, в тому числі й акта, в нас є декілька проваджень. Слідство триває, ці справи для нас не є невідомими, вони заслуховуються раз на два тижні. Як тільки ми вийдемо на конкретні результати, про це буде опубліковано на сайті Офісу Генерального прокурора.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Осадчук Андрій Петрович, фракція політичної партії «Голос».

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, пані Ірино! Перше запитання стосовно звільнених прокурорів. Нагадаю, коли півтора року тому ця зала голосувала за реформу Рябошапки, ми попереджали, що є величезний ризик масового оскарження в судах звільнень прокурорами, які

є спеціалістами в галузі права. Скажіть, будь ласка, скільки їх вже поновилося, скільки ви очікуєте поновлень, і що ви з цим будете робити?

І друге запитання. Чому по справі «ПриватБанку» ви не підписуєте підозри, а призначаєте експертизи, з якими, наскільки мені відомо, не погоджуються ні НАБУ, ні САП? Для чого це робиться? Можливо, краще іти з підозрами, що буде швидше і ефективніше?

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я вам дуже вдячна за ці два запитання. Почну з другого, тому що воно ключове. У справу «ПриватБанку» як прокурор я зайшла 11 січня 2021 року. Жодного мого спеціального суб'єкта в цьому процесі немає, блокувати я не можу. До складу попередньої групи входили ті прокурори. До нового року я провела три спільні наради з детективами НАБУ та прокурорами САП. У цих справах у нас повне порозуміння. Керівництво НАБУ інформувало, що було блокування справ. Але після нового року, коли я вийшла з відпустки, слідство було активізовано, були надані вказівки, строк виконання яких закінчився 12 лютого. У понеділок, 15 лютого, була спільна нарада, і є повне порозуміння в даному випадку. Експертизи не можна не проводити. Тому що саме експертиза є документом, який встановлює збитки. Тут все-таки має бути склад злочину. Тобто ми рухаємося виключно відповідно до закону.

Хочу нагадати, що безпосередньо я займалася цією справою. Після цього судді Верховного Суду подали до Вищої ради правосуддя на мене скаргу, щоб зберегти державі понад 28 мільярдів гривень. Це була моя перемога весною 2020 року. Тому я апріорі не можу блокувати справу «ПриватБанку».

Щодо другого запитання. Так, проблематика є, ми з нею боремося, потрібна допомога залу Верховної Ради, бо треба поставити фільтри для атестації. Наразі є понад 1,5 тисячі позовів. У комітеті є наш законопроект, в якому зазначається, як нівелювати цю реформу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Мороз Володимир Вікторович, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Олександру Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).

Вельмишановний головуючий! Шановна пані Генеральний прокуроре! У мене до вас перше запитання стосовно стану справи щодо «Роттердам +». Ми бачили, що зараз відбувається, на мій погляд, ганебна ситуація: провадження то закривають, то знову відкривають, а громадяни України й далі переплачують, бо в тариф закладається транспортування вугілля з Роттердаму, яке видобувається на Донбасі. Це перше.

І друге. Частково попередні промовці вже наголошували на цьому – схема «Дюссельдорф +». Чи буде відкрито кримінальне провадження щодо цього факту? Тому що газ з Полтавської області продається за ціною плюс транспортування з німецького газового хабу Дюссельдорф. Це ж абсурд, і на цьому заробляють іноземні компанії-прокладки, так звані газові оператори.

Цікавить стан справ щодо першого і другого проваджень, і коли це буде завершено.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, я вам дуже вдячна за гострі запитання, відповіді на які я можу дати тут, у сесійному залі Верховної Ради.

Стосовно справи «Роттердам +». Вона розслідується детективами НАБУ, процесуальним керівництвом прокурорів САП. Я дуже поважаю антикорупційну інфраструктуру та її незалежність. І коли строки досудового слідства або закінчені, або залишився один день, я вважаю, цією справою має займатися безпосередньо новий очільник САП, який зможе передивитися матеріали, процесуальні рішення всіх і зрозуміти, як правильно треба діяти та формувати групу. ВАКС визначився і двічі відповів на питання, наскільки можна чи не можна змінювати групу. Тому, з одного боку, я не хочу жодним чином на це впливати, а з іншого, – нести відповідальність за ті вирокі, які може прийняти суд у цій справі. Я вважаю, це справа виключно антикорупційної інфраструктури.

Стосовно вашого другого запитання. Наразі в мене немає інформації. Якщо ви вважаєте, що треба відкрити провадження, тоді чекаю від вас заяви про злочин. Буде заява, відкриваємо провадження.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кожем'якін Андрій Анатолійович.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановна пані Ірино! Я не можу погодитися, що «історична» реформа Генеральної прокуратури відбулася в 2019 році (називайте її Рябошапки або вашим прізвищем), тому що головна історична реформа Генеральної прокуратури відбулася тут,

у стінах цього залу, 14 жовтня 2014 року. Той законопроект схвалила вся Європа, що дало нам можливість це зробити.

У мене до вас два запитання. Перше. Своєю реформою ви ліквідували прокурорське самоврядування. Чи буде воно відновлено? Тобто працюватиме кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів чи ні?

Друге запитання стосується Ради прокурорів України. Ви сказали про шість нарад. Я колись працював в органах і шість нарад проводив за півдня. Скажіть, будь ласка, коли востаннє була нарада Ради прокурорів?

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Дякую за влучні запитання. Стосовно нарад. Це не ті наради, про які ви кажете. Координаційні наради – це координаційна робота у правоохоронній системі, про яку прокурори давно забули. Координаційна нарада має документ, який потім виконується кожним органом правопорядку – Нацполіцією, СБУ, ДБР і таке інше, враховуючи те, стосовно чого відбувалася координаційна нарада. Тому не плутайте з щоденними нарадами. Ведеться серйозна підготовка до такої наради, потім конкретне виконання документа цієї наради триває від трьох місяців до року. Колеги, це зовсім про інше.

Стосовно самоврядування? Давайте повернемося. У комітеті є законопроект щодо цього. З 1 вересня у нас відбувається відновлення роботи відповідно до норм перехідних положень, які блокувалися. Для нас дуже важливо, щоб органи прокурорського самоврядування почали працювати належним чином. Це стосується всеукраїнської конференції прокурорів, формування Ради прокурорів і нашої кваліфікаційної комісії. Без ефективної, швидкої роботи ми не зможемо забезпечити 30-відсотковий дефіцит кадрів. А це означає, що ми не зможемо активно притягувати до відповідальності неетичних, непрофесійних прокурорів.

Подивіться уважно звіт, він є у вас, і через СЕДО ми його надсилали. Там чітко вказана діяльність генеральної інспекції, чітко вказані всі кроки, пов'язані з притягненням прокурорів до дисциплінарної відповідальності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений на запитання, вичерпаний.

Ірино Валентинівно, займіть своє місце в ложі (*Оплески*).

До слова запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань правової діяльності Денис Анатолійович Монастирський. Регламент – до 10 хвилин.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Шановний головуючий! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Учора, 17 лютого, Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні розглянув звіт Генерального прокурора. Можу сказати, що завдяки нашому рішення про підвищення парламентського контролю сьогодні ми можемо заслухати особистий звіт Генерального прокурора та

засвідчити, що ефективність парламентського контролю однозначно зросла за останній рік.

Хочу нагадати, що особистий звіт Генерального прокурора за минулі роки востаннє був у 2017 році. Це пов'язано, в тому числі й з тим, що попередні прокурори не змогли відзвітувати за той період, не справилися з цим на півдорозі. Тому, колеги, наше рішення реалізовується, і про це приємно говорити. Генеральний прокурор подає приклад іншим правоохоронним органам, які також мають прозвітувати перед Верховною Радою. Думаю, наступним буде очільник Державного бюро розслідувань. Але про стан злочинності сьогодні і щодо реформи першим відповідає особисто Генеральний прокурор.

Нагадаю, майже рік тому, 17 березня, вперше в історії України Генеральним прокурором стала жінка – Ірина Венедіктова. Вона почала свій шлях на цій високій посаді у надзвичайно складний час – час пандемії, локдауну, і, звичайно, непростої, тривалої реформи, розпочатої за півроку до цього, яка триває і зараз. Я радий, що ми можемо сьогодні говорити про завершення одного з етапів реформи – кадрове перезавантаження органів прокуратури, в якому взяли участь понад 11 тисяч прокурів, із яких успішно пройшли і залишилися на посадах на сьогодні понад 7 тисяч прокурів. На сьогодні оновлені Офіс Генерального прокурора, обласні прокуратури, і ми очікуємо, що протягом наступного місяця розпочнуть роботу окружні прокуратури. І тут я хочу звернути увагу і Генерального прокурора, і колег у залі, і всіх правоохоронних органів на те, щоб була чітка узгодженість нових підрозділів прокуратури, поліції, суду та інших правоохоронних органів відповідно до нової карти адміністративних районів, які ми затвердили в минулому році. Дуже важливо, щоб громадяни відчували можливість досяжності слідства, дізнання, прокуратури, суду.

Що можна сказати про роботу Генерального прокурора за минулий рік, викладену у звіті. Звичайно, приємно відзначити, що активізовано роботу з протидії корупційним правопорушенням. Сподіваюся, кількість обвинувальних актів, які пішли до суду, співпадуть з кількістю обвинувальних вироків. Адже це випробовування не лише для правоохоронної системи, а й для судової системи, яка, на жаль, сьогодні переживає не кращі роки. І тут, пані Генеральний прокуроре, я погоджуюся з вами, що в цьому питанні є велика надія на нового очільника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, який має бути обраним і бути незалежним від будь-якого впливу.

Також Генеральна прокуратура вплинула, і ми відзначили її важливу роль, на протидію правопорушенням у бюджетній сфері. Згідно з вашим звітом за минулий рік надходження до бюджету від сплати податків збільшилися майже на 50 мільярдів гривень. Це завдяки належній протидії ключовим схемам ухилення від сплати податків. Але ми всі розуміємо, що це лише початок. Подолання основних схем є обов'язком правоохоронних органів. Усе, що потрібно від відповідних профільних комітетів, зокрема з питань податків, митної діяльності, зроблено або робиться на даний момент.

Колеги, хочу відзначити вагому роль і розпочату роботу щодо захисту інвестицій, які надходять в Україну. В Офісі Генерального прокурора створений спеціальний підрозділ, який однозначно має сприяти покращенню бізнес-клімату в Україні та інвестуванню коштів в Україну. У цьому контексті хочу наголосити на ефективній діяльності спеціальної комісії, утвореної нами щодо захисту інвесторів.

Очевидними є і реалізовані заходи з метою формування в суспільстві об'єктивної думки щодо діяльності прокуратури, підвищення рівня довіри до цієї інституції. Адже на базі довіри ми, суспільство, можемо довіряти більше повноважень будь-якому правоохоронному органу. Спочатку – підвищення довіри, потім – збільшення можливих повноважень.

Разом з тим є ще дуже багато чого, що може удосконалити роботу прокуратури. Сьогодні вже згадувалося, що за наслідками реформи є понад 1,5 тисячі позовів щодо незаконного звільнення прокурорів, і на сьогодні є близько 300 судових рішень про поновлення їх на роботі. Звичайно, це є проблемою закону, який ми прийняли в цьому залі, в тому числі і практики реалізації роботи прокуратури.

Хочу наголосити, що в ці пам'ятні дні – у річниці розстрілів на Майдані мають ще і ще раз звучати справи Майдану. Дуже добре, що їх почали інтенсивніше розслідувати. Але ми як і все суспільство вимагаємо завершення досудового розслідування по справах Майдану. Усе, що потрібно, Верховна Рада зробила або зробить у найближчий час. Я маю на увазі процедуру спеціального досудового розслідування, законопроект щодо цього ми вчора підтримали в першому читанні.

Пріоритетом у діяльності органів прокуратури має стати протидія злочинам, які вчиняються організованими злочинними угрупованнями. Це найбільша проблема, яка впливає на всю криміногенну ситуацію в країні.

Злочини, які вчиняються, протидія злочинам, які вчиняються у військовій, оборонній сферах, захист екології, що впливає на все населення країни, боротьба з кіберзлочинами, домашнє насильство – це ті ключові проблеми, з якими сьогодні найбільше звертаються громадяни. Хочу сказати, що кількість звернень до Верховної Ради України, зокрема нашого комітету, зі скаргами на дії правоохоронних органів, в тому числі на дії прокурорів, дуже зросла. Тому я прошу звернути особливу увагу на роботу з громадянами, на комунікацію і чітку роботу з ними в межах, визначених законом і кримінальним процесуальним законодавством.

Хотів би зазначити, що ми покладаємо на Генерального прокурора великі сподівання. Як сказав мій колега Андрій Кожем'якін, ми очікуємо, що в цьому році поновлять свою роботу органи прокурорського самоврядування. Це важливо. Ми очікуємо, що кадрове перезавантаження, яке відбулося, дасть можливість ефективно працювати прокурорам, і поповнення кадрів відбуватиметься виключно за професійними якостями та за принципом доброчесності. Ми очікуємо всіх проваджень, пов'язаних зі злочинами, скоєними під час Революції

Гідності. Ми очікуємо подальшого зменшення рівня злочинності в державі. Це стосується насамперед тяжких, особливо тяжких, а також так званих дрібних злочинів, на які, можливо, органи правопорядку звертають менше уваги, але людям вони впадають в око найбільше, бо йдеться про їх міста, будинки, вулиці. Тобто прохання звернути особливу увагу на кількість латентних злочинів у цій сфері.

Ми схвалюємо концепцію розвитку органів правопорядку як органів юстиції, яка має бути розроблена і затверджена. Відповідно до неї ми продовжимо реформу органів юстиції.

Насамкінець я ще раз хочу сказати, що мають бути узгоджені дії і реформування. Утворені нові підрозділи прокуратури, суду і поліції мають працювати злагоджено, щоб громадяни відчували, що ця система, дійсно, ефективно працює.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді взяти до відома звіт Генерального прокурора.

Дякую вам.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Анатолійовичу.

Шановні колеги, зараз за Регламентом в обговоренні братимуть участь фракції та групи. Тому прошу записатися на виступ до 3 хвилин від кожної фракції та групи.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна. Ні? Железняк? Ні. Від «Голосу» ніхто не виступатиме? Сухов Олександр Сергійович.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Добрий день! Прошу передати слово Вельможному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Добрий день, колеги! Добрий день, пані Генеральний прокуроре! Хочу сказати про наболіле, а саме про результати роботи тимчасової слідчої комісії за фактами пожеж на Луганщині. Усім вже стало відомо, що двічі пожежі сталися і загинули люди через бездіяльність посадових осіб Луганської

військово-цивільної обласної адміністрації. Але, на жаль, правоохоронні органи не рухаються у напрямі перевірки обставин.

Пані Генеральний прокуроре, прошу вас надати підтримку прокурору області, який разом з Державним бюро розслідувань має можливості працювати в цьому напрямі. Це перше.

Друге. Питання бездіяльності щодо розслідування злочину відносно чотирьох народних депутатів України, а саме перешкоджання на Луганщині депутатській діяльності. Цей злочин розслідується майже рік, але рішення не прийнято.

Третє. Стосовно неодноразових звернень народних депутатів Луганщини Шахова, Сухова, Лукашева, Ткаченка, Горбенка щодо фактів корупції, службових зловживань, розкрадань з боку посадових осіб Луганської військово-цивільної обласної адміністрації. Чи потрібно створювати тимчасову слідчу комісію для перевірки зловживань під час «Великого будівництва», чи, можливо, нарешті розслідувати ці зловживання і ці злочини?

За зверненнями народних депутатів порушено понад 100 кримінальних проваджень, які на цей час не розслідувані. Найголовнішою справою є вбивство Сергія Самарського. Чотири роки не розслідується це провадження. Скільки треба Сергію Шахову з трибуни нагадувати про нерозслідувані злочини, вчинені губернатором Луганської області Гайдаєм?

Прощу вас, пані Генеральний прокуроре, взяти на контроль розслідування всіх зазначених фактів.

Дякую. Сергій Вельможний, Луганщина, група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановна Ірино Валентинівно, дякую вам за доповідь. Я просив би вас, щоб ваша комунікація з парламентом була постійною, а не лише під час зустрічей, передбачених законом. Пам'ятаєте, коли ми вас призначали, я казав, що крісло Генерального прокурора фактично є електричним кріслом. Так і сталося. Ми розуміємо, що дуже складно, що систему, яка формувалася десятиріччями, дуже важко реформувати та змінити. Однозначно, є позитивні кроки, позитивні зміни, але поки що точкові. Ми розуміємо, що вам доводиться багато чого робити в ручному режимі. Нам, народним депутатам, українським громадянам дуже хотілося б, щоб ті, хто крав останні роки, займався фактично знищенням нашої державності, понесли відповідальність, щоб все-таки весна прийшла. Я впевнений, вона прийде, але давайте спільними зусиллями зробимо для цього все. Якщо вам щось заважає або не вистачає законодавчої бази для розслідування справ щодо Майдану, рейдерства, інших справ, давайте створимо робочу групу,

до складу якої увійдуть депутати від всіх політичних фракцій та груп, вийдемо з публічною позицією і приймемо необхідні закони.

Найголовніше, і це запит суспільства, після миру є справедливість. Хотілося б, щоб ця справедливість настала. Мені надходить багато звернень щодо цього. Наприклад (прошу вас зафіксувати), в Рівненській області є товариство з обмеженою відповідальністю «Нові перспективи», яке з 2014 року б'ється за повернення свого майна, що незаконно відібрали рейдери, просто «віджали». Коли ми звертаємося до Генеральної прокуратури, вона скеровує це до Дубенської місцевої прокуратури, яка відписує, що все добре, справа розслідується. З 2014 року розслідується! Справедливість – це рівність і швидкість вирішення цього питання.

Однозначно, ми продовжуємо роботу, разом продовжуємо реформування органів прокуратури. Розраховуємо на вашу швидку реакцію на всі депутатські звернення. Ми розраховуємо, що всі українські громадяни відчують, що справедливість в Україні є, що це не просто слова, записані в нормах Конституції, що в нас правова держава, а це дійсно так і є. Давайте ми це реалізуємо, щоб нам не було соромно ні за свою роботу, ні за Генерального прокурора, якого ми призначили.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славицька Антоніна Керимівна.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Мамці Григорію Миколайовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Шановний Генеральний прокуроре! Сьогодні ми заслухали звіт про результати роботи Генеральної прокуратури за рік. Це вперше така презентація роботи. Проте я хочу сказати, а у вас це є в думках, що, дякуючи народним депутатам, були прийняті зміни до Закону «Про прокуратуру», названі як реформа, але цим самим ви зупинили добір і заповнення вакансій в Офісі Генерального прокурора. Я не розумію, як можна було прописати це в законі, потім проголосувати – це було до вас – про те, що подати документи може особа, в якій є два роки юридичного стажу. А якого стажу, тобто де працювала, не вказано в законі, чим заблокували кількість співробітників прокуратури. А щорічне навантаження не зменшується. Зменшуються показники десь в реєстрації, десь в тяжкості злочинів, у відшкодуванні збитків або з провадженням відбувається тяганина. Тому фізично кількість співробітників повинна бути укомплектована на 100 відсотків.

Чому я так концептуально і принципово висловлюю позицію щодо Генеральної прокуратури? Кажуть, згідно з законом слідчий, прокурор мають самостійну незалежність. Але, на мою думку, самостійної незалежності слідчого не існує. Самостійна незалежність – це самостійне прийняття рішення. Відповідно до норм чинного закону рішення приймається або слідчим за згодою прокурора, або прокурором. Так виписаний закон. Тому я й кажу, що прокурор, його процесуальна функція чи процесуального керівництва є основною.

За моєю інформацією на сьогодні некомплект по прокуратурі становить близько 40 відсотків. Треба казати депутатам про те, що необхідно змінювати закон, і дозволити молоді брати участь у конкурсі на зайняття посад. Коли на 100 відсотків будуть укомплектовані Офіс Генерального прокурора, місцеві прокуратури, будуть особи, на яких згідно з законом покладено функцію процесуального керівництва, тоді можна давати реальні показники і результати і за них відповідати. На мою думку, треба більше ініціювати змін до законодавства, щоб повноцінно запустити роботу Генеральної прокуратури.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лубінець Дмитро Валерійович.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановні громадяни України! Шановні народні депутати, президіє! Шановний Генеральний прокуроре! Депутатська група «Партія «За майбутнє» в цілому відзначає позитив у роботі прокуратури. Шановні народні депутати, Генеральний прокурор показує позитивний приклад, вперше звітуючи в парламенті, який його призначав, про свою роботу за рік. Якщо чесно, я дуже уважно слухав доповідь. Хотів би, щоб усі народні депутати так само уважно слухали, а не ходили по залу. Бо повагу Генерального прокурора до парламенту ми побачили, вона відзвітувала. Давайте показувати приклади й парламенту (*Оплески*).

Депутатська група «Партія «За майбутнє» складається виключно з депутатів-мажоритарників. Усі ми відмічаємо позитивні зміни, які відбуваються на місцях, рівень комунікації прокурорів став кращий і вищий. І це відмічаємо не лише ми, народні депутати, а й наші виборці. Бо сьогодні потрапити на прийом до районного чи обласного прокурора стало набагато легше. Це позитивний приклад. Крім цього набагато більше довіри до інституції прокурорів на місцях. І ми хочемо, щоб ця практика продовжувалася.

Як голова профільного комітету, який відповідає за тимчасово окуповані території Донецької та Луганської областей, АР Крим, я окремо хотів би подякувати прокурорам, які займаються цими територіями. Водночас є проблеми,

тому ми хочемо, щоб Офіс Генерального прокурора ініціював законодавчі зміни, які допоможуть пришвидшити розслідування злочинів, що відбувалися і відбуваються на території Автономної Республіки Крим та окупованих територіях Донецької, Луганської областей.

Також хочу сказати, до нас надходять численні звернення громадян, які або відбували покарання, або почалися судові засідання щодо їхньої провини до окупації Донецької, Луганської областей. На жаль, усі матеріали залишилися на окупованих територіях, люди сім років перебувають у процесуальному статусі або в обвинувачуваних і не розуміють, яким чином можна закінчити ці судові розслідування.

Насамкінець наголошу ще на одній проблемі для Донецької і Луганської областей, а саме на відсутності судово-експертної установи для Донецької і Луганської областей. Це затягує час у розслідуванні, що негативно впливає на розгляд справи.

У цілому депутатська група «Партія «За майбутнє» відмічає позитив і довіру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні друзі! Щойно ми заслухали звіт Генерального прокурора. Але не почули, де ті високопосадовці, які цього року сіли за ґрати, де повернуті мільярди з «великого крадівництва», митниці чи інших сьгоднішніх корупційних годівниць. Ось про що ми хотіли почути, бо це є справжній звіт.

Ми ставили Генеральному прокурору запитання, і я ще раз хочу звернути на це вашу увагу. Ви є захисниця права в Україні, і ми вимагаємо від вас виконати рішення суду і припинити переслідування свободи слова у вигляді переслідування телеканалу «Прямий». Ми вимагаємо від вас, щоб нарешті ті, хто рівно сім років тому, такого самого морозного ранку, вбивав десятками українців, понесли за це відповідальність. Але коли ви відпускаєте беркутівців за два місяці до вироку, це означає, що справедливості не буде, і ті, хто має бути покараний, не будуть покарані. А все суспільство, вся країна, вся держава цього чекають.

Ви себе назвали «оком государевым». Цікаве порівняння. Взагалі богиня Феміда має пов'язку на очах. Але якщо ви хочете бути «оком государевым», хочу вам нагадати про те, що не бачите колоду в оці влади, при тому бачите скалку в оці опозиції. Коли в оці влади є такі величезні колоди як пан Татаров, пан Єрмак, а ви їх не бачите, це велика проблема. Тоді виникає питання: що ж з «оком» відбувається? Думаю, тут вам треба дивитися.

Сьогодні 18 лютого. До весни залишилося 10 днів. Я хочу і прошу вас стати справжнім Генеральним прокурором України, справжньою захисницею закону і верховенства права. Якщо це так, тоді не буде такого, щоб у сесійному залі сидів народний депутат від «Слуги народу», про якого Зеленський сказав

у вересні, що він сидітиме у в'язниці, і з прокурором зустрічався не в залі суду, а в залі парламенту, слухаючи ваш звіт.

Я хочу сказати вам, якщо дійсно весна прийде, то до посадок має підготуватися оточення Зеленського: Єрмак, Татаров, інші депутати від «Слуги народу», які сьогодні тут займаються корупцією. І тоді суспільство скаже, що ви справжній Генеральний прокурор. Ми чекаємо на це. Сподіваюся, наступний свій звіт ви розпочнете зі слів, що боретеся з корупцією тут і зараз, і не будете розповідати нам якісь історії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кириленко Іван Григорович.

Кожем'якін Андрій Анатолійович.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Добрий день, шановні колеги! Шановна пані Ірино, я ще раз хочу повторити те, що казав, коли ставив вам запитання. Я думаю, ви зі мною погодитесь, що історична реформа, без лапок, відбулася не в 2019 році, коли були внесені зміни до Закону «Про прокуратуру», і кому це було вигідно невідомо й досі, а 10 жовтня 2014 року. У цьому парламенті п'ять років ми разом з міжнародними експертами, в тому числі за участі учбового закладу, де ви працювали, і ви нам також допомагали, працювали над реформуванням прокуратури. Ми отримали схвальні висновки Венеціанської комісії, Європейського Союзу. І ті зобов'язання, які ми взяли на себе у 1996 році, в 2014 році нарешті, хоча було дуже складно це зробити навіть з тією післямайданною владою, виконали.

Що відбулося після внесення змін у 2019 року. Ще раз кажу, дуже прикро, що майже знищено прокурорське самоврядування, ліквідовано дисциплінарну комісію, яка має займатися добором кадрів, давати дисциплінарні поради тим чи іншим прокурорам. Це перше.

Друге. Сьогодні ми маємо, на жаль, повернення всього того, що зробили в 2014 році, щодо обов'язків Генерального прокурора. Європа не хотіла погоджувати повернення до тих функціональних можливостей в цих змінах. Що мається на увазі. На сьогодні Генеральний прокурор, на жаль, сам створює кадрові комісії, сам їх ліквідує, сам наказує, сам приймає. Тобто робить усе сам. Те, чого ми не хотіли, що є неправильним, знову повернулося.

Про що хотіли ми почути під час вашого звіту, але, на жаль, не почули. Так, рівень злочинності падає, і це добре. Раніше під час заслуховування таких звітів, бо це не вперше в цьому залі, ця інформація відображалася по регіонах. У вас цього не було. Ми не почули про навантаження на прокурорів, слідчих і таке інше, про що казав пан Мамка. Звичайно, немає вашої вини в прийнятті змін у 2019 році.

Ще хочу сказати, що те, що ви сьогодні не ходите на різні телешоу, не розкажете про справи, які ще не заведені, – це дуже добре, це позитив.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час, відведений на виступи в обговоренні, вичерпаний.

Ірино Валентинівно, я хочу подякувати вам і за сьогоднішню доповідь у парламенті, і за вашу роботу. Успіхів вам!

Шановні колеги, надійшла заява з вимогою про оголошення перерви. Зараз у нас 11.50. Пропоную піти на перерву, а повернутися до роботи о 12.20. Немає заперечень? Немає.

Оголошується перерва до 12.20.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, повертаємося до нашої роботи.

Відповідно до статей 85, 148 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить призначення на посади третини складу Конституційного Суду України. Комітет з питань правової політики 3 червня 2020 року, керуючись Конституцією України, Регламентом Верховної Ради України та Законом України «Про Конституційний Суд України», за результатами конкурсу, розпочатого в січні 2020 року, рекомендував Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо призначення на посаду судді Конституційного Суду стосовно чотирьох кандидатур, поданих депутатськими фракціями. Відповідно до вимог статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України, рекомендації комітету, довідки про результати спеціальної перевірки та інші документи, подані кандидатами на посаду судді Конституційного Суду, вам були надані.

Регламентом Верховної Ради України передбачається такий порядок розгляду цього питання: доповідь від профільного комітету – до 3 хвилин; виступ кандидата на посаду судді Конституційного Суду України, якщо має бажання, – до 2 хвилин і 6 хвилин для відповіді на запитання народних депутатів України (1 хвилина – запитання, 2 хвилини – відповідь), тобто – до 32 хвилин; виступи від депутатських фракцій і груп – до 21 хвилини (по 3 хвилини кожній фракції та групі); виступи народних депутатів України – до 6 хвилин. Загальний час розгляду цього питання – 1 година 5 хвилин. Після цього приймається рішення.

Пропоную перейти до розгляду цього питання.

До слова запрошується заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики Божик.

БОЖИК В.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Відповідно до пункту 26 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить призначення на посади третини складу Конституційного Суду України. На сьогодні вакантною є одна

посада судді Конституційного Суду України, призначення на яку здійснює Верховна Рада України.

Згідно з положеннями абзацу другою частини першої статті 12 Закону України «Про Конституційний Суд України» підготовку питання щодо розгляду на конкурсних засадах кандидатур на посаду судді Конституційного Суду у Верховній Раді здійснює комітет, до предмету відання якого належить питання правового статусу Конституційного Суду України. У порядку, визначеному Регламентом Верховної Ради України, з урахуванням положень цієї статті, за рішенням Комітету Верховної Ради з питань правової політики від 15 січня 2020 року було оголошено про початок конкурсу для відбору кандидатур на вакантну посаду судді Конституційного Суду України та початок прийому пропозицій депутатських фракцій і груп щодо кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України.

До комітету надійшли матеріали стосовно: Кичуна Віктора Івановича (суб'єкт подання – фракція політичної партії «Слуга народу»), Павленка Юрія Олексійовича (суб'єкт подання – фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя»), Боднар-Петровської Ольги Борисівни (суб'єкт подання – фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»), Сидоровича Руслана Михайловича (суб'єкт подання – фракція політичної партії «Голос»).

Відповідно до рішення Комітету з питань правової політики від 3 березня 2020 року визнано такими, що відповідають вимогам, встановленим Конституцією України та Законом України «Про Конституційний Суд України», Кичуна, Павленка, Боднар-Петровську та Сидоровича, та подано до Апарату Верховної Ради документи вказаних осіб для організації проведення спеціальних перевірок.

Керуючись статтею 148 Конституції України, статтею 12 Закону України «Про Конституційний Суд України», частиною шостою статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правової політики на своєму засіданні 3 червня 2020 року за результатами вивчення документів та відомостей, наданих кандидатами на посаду судді Конституційного Суду України, та співбесід з ними, ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо призначення Кичуна Віктора Івановича, Павленка Юрія Олексійовича, Боднар-Петровської Ольги Борисівни, Сидоровича Руслана Михайловича на посаду судді Конституційного Суду України. Додаючи рекомендації, довідки про результати спецперевірки та інші документи, просимо розглянути.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерію Івановичу.

Слово надається кандидату на посаду судді Конституційного Суду України Кичуну Віктору Івановичу.

КИЧУН В.І., кандидат на посаду судді Конституційного Суду України. Добрий день, шановний Голово, шановні президіє, народні депутати, присутні! Коротко скажу про себе. Я, Кичун Віктор Іванович, 27 років поспіль займаюся конституційним правом. Спочатку був аспірантом, потім – асистентом, а зараз працюю доцентом кафедри конституційного права України Національного юридичного університету України імені Ярослава Мудрого.

Насамперед хочу щиро подякувати фракції «Слуга народу» за надання мені можливості кандидувати на посаду судді Конституційного Суду. Незалежно від результатів сьогоднішнього голосування дякую за такий шанс.

Декілька слів про те, чому я хотів би обійняти цю посаду. Передусім це задля того, щоб утверджувати ті конституційні цінності, що містяться в Конституції, об'єднують всіх нас, весь український народ, а саме: парламентаризм, демократія, народовладдя, верховенство права, справедливий неупереджений суд, змінюваність влади.

Разом з тим хочу зазначити, що я є прихильником ліберальної демократії. Як свідчить історія розвитку людства, саме ті країни, де існує ліберальна демократія, забезпечили соціальний поступ. І на сьогодні я можу сказати, що практично всі процвітаючі країни мають ліберально-демократичний режим. Водночас я розумію, в якому складному становищі сьогодні знаходиться Конституційний Суд України. Тому, якщо ви мене призначите на цю посаду, у вас буде щонайменше один прихильник стримування Конституційного Суду. Я вважаю, ми створили надмірну судову надінституцію, яка фактично домінує в нашій державі і може перекреслити будь-яке...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вікторе Івановичу.

Шановні колеги, як ми й домовлялися, за регламентом, у разі необхідності, народні депутати можуть поставити запитання кандидату. На це ми відвели час до 6 хвилин. Тому прошу народних депутатів записатися на запитання.

Слово надається народному депутату Величковичу Миколі Романовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане

головуючий! Шановні колеги! У мене дуже просте запитання. Як фракція ми неодноразово зазначали, що Конституційний Суд України є установою, яка дійсно має стояти на сторожі законності в Україні, прийняття тих чи інших рішень органами державної влади. І, як ви знаєте, ми подали окремий законопроект стосовно конкурсів і вдосконалення системи конкурсів відбору до Конституційного Суду України, а саме – залучення ради міжнародних експертів, як було зроблено під час такої процедури у ВАКС.

Скажіть, будь ласка, чи підтримуєте ви ідею залучення міжнародних експертів до організації конкурсу? Чи вважаєте ви, що це буде правильно під час добору суддів до Конституційного Суду України?

Дякую.

КИЧУН В.І. Дякую за запитання. Я цілком підтримую цю пропозицію. Але хочу сказати, що у вас, шановні народні депутати, у тому числі і «Європейської солідарності», був час для ініціювання такого законопроекту, щоб ми зараз говорили уже про закон. Був час для удосконалення проведення конкурсів із залученням міжнародних експертів. На сьогодні обрання Верховною Радою України суддів Конституційного Суду України здійснюється відповідно до процедур, передбачених Конституцією та законами України. Я не бачу тут жодного порушення чинного законодавства України. Але ваша пропозиція є слухною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бурмічу Анатолію Петровичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

БУРМІЧ А.П. Шановний кандидате! Ви сказали, що ми створили Конституційний Суд з надповноваженнями. Ви бачите там якісь великі повноваження, хоча всі розуміють, і ми знаємо, що Конституційний Суд створений і повинен працювати для того, щоб визначати відповідність законів України або указів Президента і таке інше Конституції України.

Скажіть, будь ласка, в чому конкретно ви бачите надповноваження і зловживання в нинішньому Конституційному Суді?

КИЧУН В.І. Дякую за запитання. Щодо зловживань. Я про це не казав. У мене немає такої інформації, щоб я міг це довести до вашого відома. На моє глибоке суб'єктивне переконання, сьогодні Конституційний Суд України є надінституцією. Фактично всі його рішення є остаточними і обов'язковими до виконання. Але всі судді – люди, і мають право на помилку. Відповідно помилковість будь-якого рішення Конституційного Суду може задорого коштувати українському народу, українській державі.

Тому, коли ми говоримо навіть про ідеальну систему стримувань і противаг, то така система повинна бути. У Конституційному Суді України я не бачу цього. Я бачу систему стримувань і противаг стосовно законодавчої, виконавчої,

судової влади. Але Конституційний Суд України... Чому я назвав його над-інституцією? Бо він стоїть над усіма інституціями. Тому я так і висловив свою позицію стосовно повноважень Конституційного Суду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні.

Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).
Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане кандидате! Першим сумнівним рішенням нинішнього Конституційного Суду було рішення на догоду Зеленському про розпуск попереднього парламенту, яке базувалося начебто на низьких рейтингу і популярності попереднього парламенту. Я хочу нагадати, що вже зараз рейтинг нинішнього парламенту та й Президента Зеленського впав нижче плінтуса. Чи означає це, що потрібно розпустити нинішню Верховну Раду? Якщо надійде таке подання, то чи підтримаєте ви його? Це перше.

Друге. У резолюції Європейського парламенту чітко заявлено, що Конституційний Суд має оновлюватися на нових засадах, а саме за формування спеціальної комісії за участі міжнародних експертів, які враховуватимуть доброчесність суддів. Чому ви кандидуєте на посаду, не враховуючи позиції наших європейських партнерів?

І третє. Я хочу вам нагадати, що судді, а особливо – Конституційного Суду, є аполітичними, мають будуть поза політикою. Тому ваша відповідь на попереднє запитання нашого колеги є неприйнятною, тому що в ній відобразалося ваше суб'єктивне ставлення...

КИЧУН В.І. Дякую за запитання. Стосовно мого ставлення до указу Президента Зеленського щодо розпуску парламенту. Думаю, правову оцінку цього указу вже здійснив Конституційний Суд України, і відповідно я не можу ревізувати це рішення. Разом з тим у мене немає повної інформації стосовно обґрунтованості чи необґрунтованості такої позиції Конституційного Суду України.

Чи є сьогодні підстави для розпуску парламенту? Підстави для розпуску парламенту передбачені Конституцією України. Зниження чи підвищення довіри до тієї чи іншої політичної партії не може бути підставою для оголошення дострокових виборів парламенту України. Це перше.

Друге. Я хотів би бути більш об'єктивним, ніж ви. Я розумію вашу необ'єктивність. Але на сьогодні я не сказав би, що рейтинг «Слуги народу» нижче плінтуса. Тоді рейтинг інших політичних партій ще нижчий. Тому я не казав би зараз так, не давав би оцінки стосовно того, який рейтинг: нижче чи вище плінтуса. Оцінку діяльності політичних партій дає український народ.

Третє. Щодо рекомендацій європейських інституцій. Я вже висловив свою позицію стосовно цього і зазначив, що не проти того, аби у відборі суддів Конституційного Суду брали участь відповідні міжнародні експерти. Я готовий до таких перевірок, мені немає чого боятися. Але разом з тим я вже казав, що на сьогодні я обираюся за чинним в Україні законодавством.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вікторе Івановичу. Ваш час вичерпаний. Будь ласка, займіть своє місце в ложі.

Шановні народні депутати! Слово надається кандидату на посаду судді Конституційного Суду України Юрію Олексійовичу Павленку. Також спочатку виступ – 2 хвилини, потім – відповіді на запитання до 6 хвилин.

Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О., кандидат на посаду судді Конституційного Суду України. Шановний головуєчий! Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Уже новітня історія України нам чітко показує, що політика неповаги до Конституції України, обмеження і порушення прав і свобод людини, політика насильства, примусу, придушення і порушення принципів демократії, верховенства права, порушення свободи слова і думки не розв'язують, а, навпаки, поглиблюють соціальні, суспільні проблеми. Відмова від діалогу, нетерпимість і ненависть можуть перетворити країну в руїну.

Конституційний Суд, безсумнівно, є найважливішим органом у системі державної влади, заснованої на верховенстві права. Тому він і стоїть над судовою, виконавчою і законодавчою владою. Найфундаментальнішим у його роботі є захист прав і свобод людини.

Мій попередній досвід роботи, набуті навички та знання дадуть можливість зробити власний посильний внесок у формування довіри до Конституційного Суду України, вдосконалення практик суду шляхом наближення його до позиції Європейського суду з прав людини, забезпечення дієвості захисту прав людини в Україні.

Шановні народні депутати України! Подання моєї кандидатури на посаду судді Конституційного Суду для мене – це не особисті амбіції. Ідеться про утвердження в Україні тріади європейських цінностей: демократії, прав людини, верховенства права. Незалежно від результатів сьогоднішнього голосування

я й надалі відстоюватиму повагу до Основного Закону, утвердження і забезпечення прав людини і громадянина, як головного обов'язку держави.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на запитання до доповідача.

Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний пане головуючий! Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановний пане Юрію, я вам також хочу поставити таке саме запитання, що й попередньому кандидату. Попередній парламент був розпущений згідно з алогічним указом Президента Зеленського, посилаючись не на конституційні норми щодо відсутності більшості, відсутності 30 днів роботи парламенту, а лише через нелюбов Зеленського до попереднього парламенту і низький рейтинг. Нинішній парламент має ще меншу популярність у суспільстві. Скажіть, якщо до Конституційного Суду надійде такий указ, чи будете ви голосувати за розпуск? Це перше.

І друге. Попередній виступаючий дозволив собі давати політичні оцінки партіям, депутатам від опозиції, які ставлять йому запитання, хоча Конституційний Суд, його судді мають бути максимально аполітичними. Як ви вважаєте, чи можуть люди, які мають симпатії до тієї чи іншої політичної сили, відмовитися від своєї політизації та ідеології, це і вас стосується, і демонструвати аполітичність?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пані Ірино, за ваші запитання. На мій погляд, кожен орган державної влади, включаючи Конституційний Суд та його суддів, мають діяти в межах та у спосіб, визначений Конституцією України.

У даному випадку я не хочу зараз представляти якусь свою суб'єктивну думку, бо я ще є народним депутатом України. У разі вашої підтримки моєї кандидатури на посаду судді Конституційного Суду я разом із суддями Конституційного Суду після всебічного вивчення поданого відповідного указу, аргументів ухвалюватиму рішення відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України». Законом не передбачається оприлюднення особистої думки до винесення рішення Конституційного Суду. Сподіваюся, мій досвід роботи як у владі, так і в опозиції на різних посадах, переважно з правозахисною діяльністю, дозволить мені бути рівновіддаленим від усіх політичних сил та

ухвалювати рішення відповідно до Конституції в інтересах громадян України незалежно від їх, зокрема, політичної приналежності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз Володимир Вікторович.

МОРОЗ В.В. Шановний головуючий! Прошу передати слово Наталії Королевській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановний Юрію Олексійовичу! Усе своє свідоме життя ви захищаєте дітей. Сьогодні майже кожна прийомна родина в нашій країні знає, скільки ви зробили для кожної дитини, яка опинилася в складних сімейних обставинах. І вони знають, що є людина, яка завжди пам'ятає і робить усе, що в її силах, щоб допомогти.

Але ми також знаємо, що, на жаль, більшість дітей, які проживають на Донбасі, вже стали дітьми війни ХХІ століття і далі відчувають себе незахищеними. Хоча, завдяки вашій активній позиції, і були прийняті закон та постанови, надійного конституційного захисту діти не отримують.

Скажіть, будь ласка, чи будете ви відстоювати їх права в Конституційному Суді?

Дякую.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, Наталіє Юріївно, за ваше запитання. Дійсно, я мав можливість і честь працювати на посадах міністра у справах сім'ї, молоді та спорту та Уповноваженого Президента України з прав дитини. Разом з командою, яку я очолював, нам вдалося провести в країні реформу системи опіки та піклування, яка була визнана міжнародними експертами однією із кращих реформ, що проводилися у постсоціалістичних країнах, з точки зору забезпечення прав дитини, дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування на сім'ю. Нам вдалося кардинально змінити ситуацію в країні: зникла масова дитяча безпритульність, кожна дитина отримала шанс на виховання в сім'ї.

На жаль, багато з тих починань сьогодні призупинені. Я сподіваюся, що в рамках наступного питання порядку денного є створення відповідної тимчасової слідчої комісії щодо перевірки дій з деінституалізації та дій держави із захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і нам вдасться перевірити всі дії та відновити право дитини на виховання в сім'ї, відновити право дитини мати тата і маму.

І стосовно моєї позиції як можливого судді Конституційного Суду. Я вважаю, що складова захисту прав людини має стати найфундаментальнішою, найважливішою в роботі Конституційного Суду. Тим паче в рамках конституційної реформи 2016 року з'явилася нова форма роботи – конституційна скарга, яка відкриває дуже серйозні можливості для Конституційного Суду як органу із захисту прав людини в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П. Прошу передати слово Ярославу Юрчишину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Пане Юрію, прошу вас відповісти на три запитання.

Перше. Скажіть, будь ласка, як вам вдалося отримати понад 15 років професійного стажу, якщо лише в 2014 році, а, можливо, у 2013, ви здобули юридичну освіту?

Друге. Як ви, будучи депутатом Верховної Ради і співавтором багатьох подань до Конституційного Суду, можете виявляти політичну незаангажованість?

І третє. Як ви розумієте верховенство права? Бо подання, зокрема і за вашого співавторства, стосовно неконституційності статті про брехню в деклараціях, посилається саме на цей термін.

Дякую.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, шановний колего, за ваші запитання. Стосовно стажу роботи. Мої документи подані і відповідно до закону відповідають вимогам, передбаченим у рамках проведення конкурсу, і це було перевірено. Дійсно, юридичну освіту я отримав у 2014 році. Разом з тим законодавством передбачається, що професійною роботою я міг займатися на посадах і народного депутата, і міністра, і Уповноваженого Президента України з прав дитини з обов'язковістю мати юридичну освіту. З цього приводу була окрема дискусія на засіданні профільного комітету, який відповідно до закону ухвалив рішення рекомендувати мою кандидатуру на розгляд.

Стосовно моєї неупередженості. Я зможу бути максимально неупередженим, у тому числі й до тих конституційних подань, які були підписані мною як народним депутатом України. Моя діяльність завжди ґрунтувалася на повазі до Основного Закону і недопущенні порушень Конституції в будь-якому законодавчому акті. У разі, якщо я буду призначений і відповідне подання розглядатиметься, то, очевидно, це буде конфлікт інтересів. Таким чином, я не

братиму участі в голосуванні та ухваленні рішення щодо даного конституційного подання, як це передбачено законом.

Я перепрошую, у залі дуже шумно. Тому я не почув третього запитання, але із задоволенням в рамках нашої роботи дам на нього повну і обґрунтовану відповідь.

Дякую, шановні колеги, за можливість представлення моєї кандидатури. Сподіваюся, що нам вдасться відновити довіру до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується кандидат на посаду судді Конституційного Суду України Боднар-Петровська Ольга Борисівна.

Процедура розгляду така сама: виступ – 2 хвилини, запитання від народних депутатів України – до 6 хвилин.

БОДНАР-ПЕТРОВСЬКА О.Б., кандидат на посаду судді Конституційного Суду України. Вельмишановний український народе! Шановні президіє, народні депутати, присутні! Маю за честь знаходитися на цій високій трибуні і представляти себе в якості кандидата на посаду судді Конституційного Суду України. Ця інституція має всі необхідні інструменти для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина.

За другою вищою освітою я – юрист. Посаду судді Конституційного Суду вважаю професійною вершиною. Для отримання ґрунтовних знань обрала Національну академію внутрішніх справ України, після закінчення якої отримала диплом з відзнакою. Неодноразово брала участь у наукових конференціях, на яких глибоко вивчався досвід діяльності конституційних судів інших держав. Досвід і навички, отримані під час навчання, підсилювалися практичною роботою у Верховній Раді, в Апараті якої я пройшла всі щаблі – від помічника народного депутата до керівника секретаріату депутатської фракції – і отримала ґрунтовний досвід роботи з аналітичними та практичними матеріалами у сфері законотворення.

У якості народного депутата двох скликань, зокрема на посаді першого заступника голови Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, безпосередньо до моїх повноважень належали питання аналізу законопроектів, зареєстрованих у парламенті, на предмет їх конституційності. Завдяки такому службовому статусу відкрилися можливості для вивчення діяльності інституцій інших країн.

Пишаюся тим, що свого часу увійшла до 50 найпродуктивніших народних депутатів України. Для своєї кандидатської дисертації я обрала тему, пов'язану з конституційним правом. Порядність, продуктивність, професійність, відповідальність, законність є моїми професійними принципами.

На посаді судді Конституційного Суду, розуміючи вагу та відповідальність, покладену державою на Конституційний Суд, зобов'язуюся неухильно

дотримуватися принципу верховенства права, максимально використовувати свої знання і сили в інтересах українського народу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на запитання до доповідача.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. «Батьківщина». Пані Олю, я знаю вас як правника, знаю по роботі у Національній академії внутрішніх справ та Верховній Раді. Я підтримуватиму вашу кандидатуру, тому що вважаю, людина з вашим досвідом гідна бути суддею Конституційного Суду.

Але в мене до вас запитання такого характеру. Якщо вас оберуть суддею Конституційного Суду, а судді цього суду запропонують вас на посаду Голови, чи готові ви стати Головою Конституційного Суду? Наперед дякую за відповідь.

БОДНАР-ПЕТРОВСЬКА О.Б. Дуже дякую за запитання, несподіване для мене. Очолювати Конституційний Суд – це велика честь. Думаю, лише та людина, яка заслужить велику довіру цього високоповажного органу, зможе обійняти цю посаду. Якщо мені таке довірять, я з честю нестиму цю відповідальність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кабаченко Володимир Вікторович.

КАБАЧЕНКО В.В., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Прошу передати слово Сергію Євтушку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович.

ЄВТУШОК С.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Рівненщина, «Батьківщина». Ольго Борисівно, я звертаюся до вас, оскільки знаю не один і навіть не десяток років, знаю, чим ви займаєтеся протягом цього періоду. Свого часу ви писали законопроекти, зараз також працюєте з проектами нормативно-правових актів, аналізуєте їх, даєте чітку, аргументовану експертну оцінку тому чи іншому документу, який вноситься або був проголосований у залі.

Запитання до вас дуже просте. Нещодавно ми бачили, як здійснювалася атака на Конституційний Суд і його суддів. Чи готові ви морально, з огляду на те, що дійсно відбуваються акції протесту біля судів, зокрема біля стін Конституційного Суду, тримати свою позицію, зважаючи на Конституцію та закони України? Чи буде сприйнято родиною вашу поведінку за нормальну?

Дякую.

БОДНАР-ПЕТРОВСЬКА О.Б. Дякую, пане Сергію, за запитання. Ви знаєте, я, як то кажуть, уже «закалений боець». Я вміла в різних умовах відстоювати принципи демократії, незалежності України. Думаю, законність, принциповість і той досвід, який є в мене за плечима, дозволить мені сказати, що я діятиму на посаді судді Конституційного Суду відповідно до вимог та норм чинного законодавства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славицька Антоніна Керимівна.

СЛАВИЦЬКА А.К. Прошу передати слово Бурмічу Анатолію Петровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П. Шановна пані Ольго! Один із попередніх кандидатів сказав, що Конституційний Суд на сьогодні має надповноваження і що необхідно створювати йому якісь противаги. Як ви бачите, яке місце Конституційний Суд займає в нашому суспільстві, судочинстві, і чи потрібні йому якісь противаги? Якщо так, то які, на вашу думку?

БОДНАР-ПЕТРОВСЬКА О.Б. Дуже дякую за таке гарне запитання. Я вважаю, Конституційний Суд має стояти на захисті інтересів, прав і свобод українського народу, суверенітету України і переглядати все, що відбувається, на предмет дотримання норм Конституції. Конституційний Суд поза політикою, у нього має бути політичний і суспільний імунітет, це є в усьому світі. Це не суди загальної юрисдикції, це абсолютно інша інституція. Тому, я вважаю, до Конституційного Суду треба ставитися з повагою. Там працюють люди, покликані захищати конституційність держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановна пані Ольго! У мене до вас такі самі запитання, які ми ставили попереднім кандидатам, стосовно певних позицій.

Європейський парламент у своїй резолюції дуже чітко зазначає і рекомендує, щоб Верховна Рада України прийняла відповідне законодавство, щоб...

Пані, відійдіть, будь ласка, я хотіла би поспілкуватися з кандидатом.

Європейський парламент у своїй резолюції закликає Верховну Раду України прийняти відповідне законодавство, щоб створити орган, який обиратиме кандидатів на посади суддів Конституційного Суду, враховуючи їх добросовісність, і лише в такий спосіб перезавантажувати Конституційний Суд. Така сама є рекомендація країн «Великої сімки».

Скажіть, чи не варто, на вашу думку, провести конкурс на посади суддів Конституційного Суду вже після прийняття відповідного законодавства?

Дякую.

БОДНАР-ПЕТРОВСЬКА О.Б. Дуже дякую, Ірино Володимирівно, за запитання. Я хочу сказати, що зараз я знаходжуся на цій високій трибуні як кандидат на посаду судді Конституційного Суду відповідно до норм чинного законодавства. На сьогодні існують такі вимоги. Якщо вимоги до кандидатів на посаду судді Конституційного Суду та їх призначення будуть змінені, що є прерогативою Верховної Ради України, звісно, будемо розглядати це питання відповідно до нових норм законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановний доповідачу, прошу сідати.

До слова запрошується кандидат на посаду судді Конституційного Суду України Сидорович Руслан Михайлович.

СИДОРОВИЧ Р.М., кандидат на посаду судді Конституційного Суду України. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановний український народ! Сьогодні насправді визначний день, тому що питання щодо призначення на посаду судді Конституційного Суду України, однозначно, є непересічною подією, тим паче, в річницю розстрілів на Майдані.

Але давайте згадаємо, як називалася та революція – Революція Гідності. Саме гідність – найвизначніша людська цінність – є однією із найосновоположніших прав, закріплених у Конституції України (статті 3 і 28). Більше того, у статті Конституції, якою передбачається можливість обмеження прав в умовах воєнного і надзвичайного станів міститься невеликий перелік прав, які не можуть бути обмеженими за жодних обставин ні в умовах воєнного, ні надзвичайного станів. Це повага до людської гідності. Саме гідність є невід'ємною складовою поняття справедливості. Тому що, якщо ми говоримо про статтю 8 Конституції, то верховенство права і справедливість без поваги до людської гідності – неможливі. Саме ця норма, ця позиція, цей принцип права, на мою думку, має постійно жити в стінах Конституційного Суду. Тому що люди без юридичної освіти можуть не знати всіх складових верховенства права, але вони

завжди дуже чітко відчують, де є справедливість і де її немає, де рішення суду або Конституційного Суду є справедливим, а де – ні.

Тому моя мета і заради чого я погодився бути кандидатом – своєю роботою і діяльністю утвердити принципи справедливості та поваги до людської гідності не лише в кожному рішенні, а буквально в повсякденній діяльності...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на запитання до доповідача.

Зінкевич Яна Вадимівна.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день, Руслане Михайловичу! Приємно бачити вас на трибуні. Насправді у мене до вас багато запитань, але поставлю вам найбільш близьке з фахової точки зору, оскільки ми разом пропрацювали п'ять років у Комітеті з питань правової політики та правосуддя, де, між іншим, обговорювався і законопроект про внесення змін до Конституції в частині реформування Конституційного Суду і сам Закон «Про Конституційний Суд України».

Питання в мене таке. Тоді нам здавалося, що, вводячи інститут конституційної скарги, який є прийнятним для багатьох країн Європейського Союзу і світу, ми зможемо якимось чином зробити ще один запобіжник для того, щоб Україна не була серед лідерів звернень до Європейського суду з прав людини. Але, на превеликий жаль, цього не сталося.

Як ви, як колишній голова підкомітету з питань виконання рішень Європейського суду з прав людини, думаєте, чому цього не сталося? Чому українці користуються цим інструментом не так, як нам хотілося б? Це провина українців чи самого суду? Можливо, тоді ми щось недоопрацювали, можливо, треба комплексніше подивитися на ці речі? Як ви це бачите? Тому що, на мою думку, це фундаментальна річ, без якої дуже важко рухатися далі.

Дякую.

СИДОРОВИЧ Р.М. Дякую за запитання. Справді, інститут конституційної скарги став тектонічним зсувом в інституційній спроможності Конституційного Суду. І в багатьох, у тому числі і в мене, були величезні сподівання на

цей дуже потужний інструмент захисту прав людини. Але він дійсно не спрацював. Якщо ми подивимося, скільки конституційних скарг прийнято Конституційним Судом у співвідношенні до поданих, то побачимо, що їх приймається, визнається допустимими дуже багато.

На мою думку, на моє суб'єктивне переконання, є дві проблеми. Давайте будемо чесними і об'єктивними до кінця, рівень багатьох моїх колег-адвокатів буває часом недостатнім для того, щоб підготувати якісну конституційну скаргу, яка стосуватиметься питань конституційної матерії, а не згоди із судовим рішенням. Разом з тим у моїй особистій адвокатській практиці, коли я подавав конституційні скарги, виникали запитання, чому певні скарги не допускаються.

Тому я думаю, що в даному випадку саме на плечах Конституційного Суду, який повинен утверджувати права людини, як найвищу цінність, лежить відповідальність за ефективність роботи конституційної скарги. І це те, що беззастережно зможе допомогти в якості роботи і законодавчого органу, і всіх органів державної влади. Стаття 19 Конституції повинна проходити наскрізною ниткою там, де людина, громадянин входить в певний спір з державою.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Величкович Микола Романович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Прошу надати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановний пане Руслане! У своєму виступі ви кілька разів звернули увагу на важливість, пріоритетність верховенства права, і що це має бути зрозуміло кожній людині з юридичною освітою. Зеленський має юридичну освіту, але там проблема з розумінням верховенства права.

Як ви прокоментуєте законопроект Зеленського щодо розгону Конституційного Суду, цього невігластва, якому вже дали оцінку і Венеціанська комісія, й інші експерти? Це перше запитання.

І друге запитання до вас як до відомого правника. Нарешті пан Зеленський подав до Верховної Ради України законопроект стосовно скандального окружного адміністративного суду, пропонуючи передати велику частину повноважень до Верховного Суду. Але ж напередодні монобільшість, по суті, «убила» Верховний Суд, скоротивши його і забравши великий функціонал. Ми знаємо, що там роками лежать скарги і немає можливості їх розглянути. Як це поєднати?

СИДОРОВИЧ Р.М. Пані Ірино, дуже дякую за запитання. Безумовно, питання такої високої політичної ваги становлять величезний суспільний інтерес. Чи є у мене позиція щодо питань, які ви поставили? Беззастережно, є. Разом з тим я, на превеликий жаль, не зможу дати вам конкретної відповіді з двох причин.

Перше. Частина третя статті 11 Закону України «Про Конституційний Суд України» вимагає від судді Конституційного Суду і кандидата на посаду судді цього суду відповідати критерію політичної нейтральності. З величезним задоволенням я прокоментував би, але не маю права. Інакше як кандидат я порушу найфундаментальніші речі (*Оплески*).

Друге. Законопроекти, які ви зазначили, ще не стали законами, але теоретично вони можуть стати законами. Якщо так станеться, що я стану суддею Конституційного Суду, а зараз з цієї трибуни виголошу свою позицію, це буде наперед упереджена позиція, яка призведе до необхідності заявлення самовідводу під час розгляду цієї справи. З великим задоволенням можу приватно поділитися своїми думками. Але я не маю права публічно виголошувати свою думку з приводу позицій права, які можуть стати предметом розгляду Конституційного Суду України. Прошу зрозуміти мою позицію (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний доповідачу. Час вийшов. Думаю, ви повною мірою відповіли на запитання.

Шановні колеги! Усі кандидати виступили. Зараз депутатські фракції та групи мають час на висловлення своїх позицій. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп.

Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р. Шановні колеги! Зараз ми вибираємо не тих, хто нам політично подобається, а тих, хто стоятиме на захисті Основного Закону – Конституції. У час, коли Конституційний Суд фактично втратив свою легітимність, коли фактично Голова Верховного Суду переховується від відповідальності, уникає відповідальності, нам треба вивести за дужки будь-яку політизацію цього процесу. Треба дивитися, чи справді кандидати відповідають усім вимогам, зокрема, політичної нейтральності та наявності професійного стажу.

Проте що було б правильно зробити після того, коли ми як країна звернулися до Венеціанської комісії і попросили допомогти нам у розв'язанні конституційної кризи, яка нікуди не поділася? Це виконати головну рекомендацію: підготувати нову процедуру, за якою обиралися б судді Конституційного Суду, і, звісно, було б дуже правильно взагалі не проводити сьогоднішнього голосування, як і наступні голосування, до зміни виборчої процедури. Це було б по-дорослому: коли просять рекомендації, їх виконують.

Оскільки даний процес почався до моменту отримання рекомендацій, звісно, ми підтримуватимемо тих, кого вважаємо гідними захищати інтереси не будь-якої фракції, зокрема «Голос», а Конституцію. Закликаємо не імітувати, а виконувати ті рекомендації, яких ми самі просили. Давайте створимо таку процедуру обрання суддів Конституційного Суду, яка передбачала б конкурс, а не імітацію, в результаті якої людина, яка отримала диплом менше ніж 15 років тому, може стверджувати, що справді такий досвід є. Хоча стаття чітко говорить: освіта і професійний досвід. Давайте не імітувати. Якщо ми хочемо розв'язати конституційну кризу, треба її розв'язувати – обирати професійних, нейтральних, але за новою процедурою (*Оплески*).

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Олегу Михайловичу Синютці, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.

Шановні колеги, будь ласка, звільніть прохід, щоб народні депутати могли нормально дійти до трибуни.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги! Президент України звертається до Європейського Союзу з проханням про дорожню карту щодо вступу, у Президента Сполучених Штатів Америки запитує, чому ми ще не в НАТО. Не знаючи, не пам'ятаючи, не відаючи, що насправді всі дорожні карти у нас перед очима, всі дорожні карти нам надані, треба лише виконувати домашнє завдання, прислухатися до міжнародної спільноти тоді, коли вона, прагнучи нашого об'єднання з цивілізованим світом, дає нам рекомендації, що робити, прислухатися і до G7, і до Венеціанської комісії, і до GRECO, коли вони кажуть, що відповіддю на конституційну кризу не може бути неконституційне подання законопроекту про розпуск Конституційного Суду, і коли вони підтримують ініціативу «Європейської солідарності» (навіть якщо вам не подобається, що цю ініціативу подає опозиція) про те, що процедуру відбору конституційних суддів має бути змінено, мають бути залучені моральні, високопрофесійні, авторитетні міжнародні та українські фахівці, щоб створити раду доброчесності, яка давала б свої

висновки під час відбору суддів Верховного Суду і під час відбору суддів Вищого Антикорупційного суду, і ми вже маємо цю практику.

А що робить наша держава? Вона не змінює ці процедури. Сьогодні наша монобільшість вносить питання про призначення нових конституційних суддів. Чому? Тому що хоче провести свого, хто буде слухняним. Тому що не хоче чистих і прозорих процедур. Тому що продовжує плювати проти вітру. Минулого тижня Прем'єр-міністр у Європейському Союзі божився, що Україна повернулася на шлях реформ, що ми бачимо своє майбутнє виключно серед цивілізованого світу, а сьогодні нам знову пропонується гратися в наперстки.

Колеги, я хочу вам сказати, що наші партнери, наші найкращі друзі, дуже добре помічають ваші дії. Цими діями ви руйнуєте залишки довіри до України, які ви ще не розхлюпали за два роки. Почніть поважати себе, почніть поважати державу, почніть поважати інституції! Ми запропонували нову процедуру – проголосуйте за неї.

Пане Голово, поставте її на голосування, і тоді ми відберемо до Конституційного Суду дійсно добросовісних, професійних і високоморальних суддів.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Прошу передати слово Тарасу Івановичу Батенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Колеги, депутатська група «Партія «За майбутнє» і кожен персонально народний депутат, який представляє мажоритарні округи, хочуть бути насамперед чесними перед своїми виборцями. Особливо це стосується сьогоднішнього голосування стосовно доукомплектування суддів Конституційного Суду.

Ми говоримо про систему стримувань і противаг, про систему розподілу гілок влади. Але давайте чесно поставимо питання: чи насправді є в державі орган, який реально незалежний, на який немає тиску з боку тих чи інших органів виконавчої влади. Я вважаю, Конституційний Суд України – це та інституція, яка має бути незалежною, незаангажованою і неупередженою. Це єдиний орган, який здатен тлумачити Конституцію України, це частина національної безпеки країни.

Я переконаний, що колись історики опишуть ситуацію щодо цієї так званої конституційної кризи, більше надуманої, і опишуть ситуацію, хто і як тиснув, починаючи з висновку щодо розпуску попереднього складу парламенту та інших висновків Конституційного Суду України. Ми хочемо неупередженості та незалежності цього органу – несудової гілки влади, бо Конституційний Суд над судовою гілкою влади.

Тому сьогоднішнє голосування для нас є принциповим. Я особисто знаю кількох кандидатів, запропонованих на цю посаду. Я знаю їх як добросовісних, добросовісних людей, які глибоко знають конституційне право. Але мало займатися конституційним правом. Треба бути незаангажованим, мати стрижень, щоб встояти перед можливими тисками з боку тих чи інших осіб та органів влади. Мало бути прихильником ліберальної демократії, бо в нас ще є консервативна, соціал-демократична демократія і просто демократія. Чому тільки ліберальна демократія? Не треба тут показувати свою незаангажованість – певний вид демократії, не треба говорити про якісь надповноваження, які має Конституційний Суд. У Конституційному Суді зараз лежить багато подань народних депутатів, які чекають свого розгляду. Наприклад, подання щодо ринку землі не розглядається, і ми апіорі розуміємо, під яким тиском сьогодні перебуває Конституційний Суд.

І останнє, на чому я хочу наголосити. У нас є Регламент Верховної Ради України. Відповідно до його статті 208⁴ «Порядок призначення на посаду суддів Конституційного Суду України» Верховна Рада призначає суддів списком відповідно до кількості вакантних посад. У нас є дві вакантні посади, тому сьогодні ми мали б приймати два рішення щодо двох кандидатів на посади суддів Конституційного Суду. Нехай це буде рейтингове голосування – чотири плюс чотири, але відповідно до Регламенту, Дмитре Олександровичу, сьогодні ми мали б приймати два рішення. Тому я вважаю, що сьогодні наші дії не зовсім відповідають положенням Регламенту, і маємо не зовсім правильне голосування. Ми утримуємося від голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Прошу передати слово Шуфричу Нестору Івановичу на підтримку Павленка Юрія Олексійовича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сьогодні ми маємо прийняти важливе рішення, і, можливо, сьогодні буде призначений суддя Конституційного Суду за квотою Верховної Ради України. Але виникає логічне запитання. За квотою Верховної Ради

України у Конституційному Суді є два вільних місця. Чому ми голосуємо лише за одну кандидатуру? Мабуть тому, що дехто хоче протягнути того, хто подобається насамперед Банковій і Президенту, а решта нехай залишаються на потім.

Принцип квотності завжди об'єднував Верховну Раду України, і тоді ми мали можливість приймати збалансовані рішення. На жаль, зараз намагаються зробити це в інший спосіб.

Ми беремо на себе відповідальність за Юрія Павленка. Можу сказати, що знаю його багато років. Більше того, знаю його як надійного соратника і дуже принципового опонента.

У його поглядах завжди домінували принциповість, відданість закону, верховенству права та Конституції України. Повірте мені, в питаннях, коли йдеться про домінанту Конституції, верховенство закону, ви ніколи не знайдете з ним компромісу. Тому що захищаючи права людини, права дитини, і в цьому він є одним із найкращих фахівців в історії незалежної України, громадянські права, у тому числі права журналістів, проявив себе як людина, яка всупереч навіть своїм політичним поглядам, йде на рішення, яких сьогодні вимагає закон, право і Конституція. Саме Юрія Павленка ми пропонуємо на посаду судді Конституційного Суду. Упевнений на 100 відсотків, якщо кандидатуру Юрія Павленка буде підтримано, його робота викликатиме виключно повагу і подяку Верховній Раді України за делегування саме його. Конституція, закон, громадянські права, людина і людяність – саме на цих засадах Юрій Павленко сьогодні кандидатує на посаду судді Конституційного Суду України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Веніславський Федір Володимирович.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Стосовно нашого сьогоднішнього голосування. Воно є вкрай важливим. Усі ми чудово розуміємо, що за інституція Конституційний Суд. І всі ми чудово розуміємо реалії нашого сьогоднішнього життя, коли Конституційний Суд України не завжди приймає ті рішення, яких від нього вимагає насамперед Конституція та очікують український народ, українське суспільство.

Чому так відбувається? Насамперед тому, що судді Конституційного Суду України не завжди відповідають імперативним конституційним вимогам щодо судді Конституційного Суду України. А я хочу нагадати: Конституція говорить, що суддею Конституційного Суду може бути правник з визнаним рівнем компетентності, особа, яка має високі моральні якості. Серед кандидатів, які сьогодні виступали з цієї трибуни, я переконаний, всі гарні та достойні люди.

Фракція політичної партії «Слуга народу» відповідно до Регламенту Верховної Ради висунула на посаду судді Конституційного Суду України

Кичуна Віктора Івановича. Я особисто знаю цю людину понад 30 років і можу відверто і відповідально заявити, що саме ця людина відповідає вимогам, які висуваються до судді Конституційного Суду України. Він є визнаним фахівцем у галузі конституційного права, має дуже багато наукових робіт, які підтверджують рівень його компетентності. Він має 25-річний викладацький стаж, є викладачем одного з найпотужніших юридичних вузів України – Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Принципова позиція як викладача підтверджує його відповідність вимогам Конституції щодо високих моральних якостей. Ця людина ніколи не йшла на компроміси зі своєю совістю, відстоювала свою позицію на всіх рівнях. Тому я закликаю всіх колег підтримати шляхом голосування Кичуна Віктора Івановича.

Також я хочу звернутися до тих колег, які мають застереження, тому що є рішення Венеціанської комісії, є проекти законів, які передбачають участь міжнародних експертів у конкурсній комісії з відбору суддів Конституційного Суду України. Так, це дійсно є. Але я хочу нагадати і про рішення Конституційного Суду України у справі щодо внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо органів суддівського врядування, в якому Конституційний Суд чітко і однозначно зазначив, що наявність міжнародних експертів у конкурсних комісіях – це загроза державному суверенітету України. Тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович.
Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Шановні колеги! До чого доведено державу! У нас криза вже в усьому: промисловості, аграрному секторі, силових структурах. Іде війна, голодують люди. До чого довели судочинство! У цьому залі не можемо обрати суддів Конституційного Суду.

В історії вже були такі випадки, коли три роки не могли обрати Папу Римського. Тоді розлючені люди зібралися, закрили конклав і зняли дах, щоб кардинали сиділи і обирали Папу для людей. Але це була віра. У що сьогодні віримо ми, якщо порушуються конституційні права людини: 1 мільйон людей лишається на вулиці, 1 мільйон 700 тисяч переселенців не мають права голосувати на Луганщині та Донеччині.

Думаю, нам сьогодні не доведеться закликати народ закрити парламент, щоб обрати суддів Конституційного Суду, щоб минула конституційна криза в нашій державі. Я переконаний, що зала об'єднається і підтримає кандидатуру, яка обійме посаду і дасть свій перший висновок щодо дій голів військово-цивільних адміністрацій Донецької та Луганської областей, які позбавили мільйони людей права обирати. Знаю, що справедливість в нашій країні все-таки

буде. Невже в цьому залі зібралися ті люди, які дбають лише про свою політику, про свої кишені, дбають лише про те, щоб війна не закінчилася, за щитом якої ховаються олігархічні сили, дбаючи лише про себе, щоб сьогодні гинули люди.

Тому сьогодні ми підтримуємо рішення всієї зали щодо призначення суддів Конституційного Суду. Я переконаний, нам вдасться це зробити.

Дякую. Сергій Шахов, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Історія Конституційного Суду мала різні продовження. Я хочу нагадати, коли сесійна зала вперше призначила суддів Конституційного Суду, він декілька років не міг почати свою роботу. І це було не просто так. На жаль, і парламенти, і президенти завжди боялися Конституційного Суду. І те, що відбувається сьогодні, є лише зайвим підтвердженням. Краще далі мати вакансії, далі блокувати роботу Конституційного Суду, ніж почати працювати. Бо Конституційний Суд стоїть на сторожі не лише прав і свобод людини, а й основ державності. Рішення, які ухвалюватимуть судді Конституційного Суду, фактично є рішеннями на віки.

Ми дуже добре пам'ятаємо, як Конституційний Суд маніпулював Конституцією, змінюючи її без рішень парламенту, а потім назад змінював своє рішення. Тому ті, кого ми сьогодні обираємо, повинні бути людьми, які насамперед не бояться. Так, є загальні вимоги щодо фаховості, юридичної освіти, порядності. Але, ще раз кажу, це має бути людина, яка не боїться. Бо людині, яку обирають на дев'ять років, надають повноваження фактично визначати долю країни і людей. Саме такою людиною є Ольга Боднар-Петровська. Вона пройшла у своєму житті дуже багато випробувань. Коли інші ховалися і боялися – вона була на передовій.

Фракція «Батьківщина» завжди дуже прискіпливо ставилася до нашого представництва в Конституційному Суді. Думаю, таке ім'я як Віктор Шишкін увійде в історію конституційного судочинства. І нам не соромно, на відміну від багатьох інших, хто був у Конституційному Суді заради того, щоб займати це місце. Парламенту України не буде соромно, якщо пані Ольга представлятиме парламент України в Конституційному Суді. Вона гідно нестиме цей важкий, але дуже відповідальний статус.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у нас є 6 хвилин на виступи народних депутатів України. Прошу народних депутатів записатися на виступи.

Герашенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Сьогодні надзвичайно важливий день в контексті перезавантаження Конституційного Суду, яке, на жаль, не відбудеться. Тому що зміна людей в Конституційному Суді без зміни принципів не подолає тієї серйозної конституційної кризи, яку було спричинено, в тому числі абсолютно непрофесійним рішенням Президента Зеленського і його законопроектом про розгін Конституційного Суду.

Ми як демократична опозиція запропонували парламенту і Президенту Зеленському реальний вихід з цієї конституційної кризи – прийняти законопроект про створення ради доброчесності із залученням міжнародних експертів, щоб у жодної людини в країні не було сумніву щодо доброчесності суддів Конституційного Суду, щоб за таким самим лекалом, як формувався Вищий антикорупційний суд, яким так любить хвалитися Зеленський, формувався і Конституційний Суд.

Але задача в Зеленського інша. Сьогодні у нього є свій на 100 відсотків Генеральний прокурор, своє Державне бюро розслідувань, своя Служба безпеки України. Тепер йому потрібно, по суті, знищити, антикорупційні органи і поставити свого на 100 відсотків антикорупційного прокурора, підкорити НАБУ і поставити свого на 100 відсотків керівника НАБУ. Також йому потрібен ще кишеньковий Конституційний Суд, який виконуватиме всі забаганки: розпуск парламенту, зачистку опозиційних політичних партій і таке інше. І, власне, сьогодні з цієї трибуни ми побачили, можливо, одну людину, яка дуже чітко усвідомлює, що суддя Конституційного Суду має бути аполітичним. А від представника «слуг народу» виступав не юрист, а політик, який має політичну заангажованість і, ще навіть не ставши суддею, тут готовий демонструвати лояльність, уже ставлячи під сумнів усі свої наступні голосування і рішення. Ви розумієте, що відбувається? Узагалі кадрова політика є ахіллесовою п'ятою «зеленої» команди, і про це навіть боляче говорити. Щодня, коли ви демонструєте свої нові кадри, ви демонструєте відсутність принципу професійності, кадровості, фаховості, верховенства права. Є лише лояльність, людина має бути на 100 відсотків своя.

Що ми рекомендуємо. Щоб змінити інституцію, посилити її, спочатку треба прийняти законопроект, підтриманий нашими партнерами: Венеціанською комісією, країнами «Великої сімки», резолюцією Європейського парламенту про створення ради доброчесності, і лише після цього, після визнання критеріїв, можна переходити до прізвищ. Усе інше – це просто імітація бурхливої діяльності, спрямованої на підкорення ще й Конституційного Суду, який і так Зеленського на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна. Після цього перейдемо до голосування.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Шановні присутні! За останні п'ять років наша команда «Опозиційна платформа – За життя», зокрема особисто Василь Іванович Німченко разом з іншими колегами по залу, виграла

понад десять рішень Конституційного Суду України. Конституційний Суд визнав, що парламент попереднього скликання порушував Конституцію України. Він позбавив пільг та компенсацій ветеранів, дітей війни, пенсіонерів-держслужбовців – мільйони громадян нашої країни, які віддавали своє життя і здоров'я заради мирного неба в нашій країні. Але, на жаль, ні попередній, ні нинішній парламенти за ці роки так нічого і не зробили, щоб Конституція в нашій країні виконувалася.

Ми подали проект постанови щодо створення тимчасової слідчої комісії. Тому що поки ми не розберемося, чому в нашій країні не виконується Конституція, чому депутати, які приймають антиконституційні рішення, не несуть за це відповідальності, чому парламент ховає голову в пісок і не приймає відповідного рішення, щоб встановити права Конституції та відновити людям ті права, яких їх неконституційно позбавили, майже кожен може паплюжити Конституцію.

Тому «Опозиційна платформа – За життя» сьогодні пропонує на посаду судді Конституційного Суду України кандидатуру Юрія Павленка, людини, яка все своє життя боролася за права людей і ніколи не порушувала Конституції України. Ми звертаємося до всіх фракцій: досить вже політичних сварок! У цій країні має запанувати професіоналізм. Ми повинні виправити помилки попереднього парламенту, зробити все, щоб Конституційний Суд розглянув земельне питання, мовний закон, інші рішення і поставив крапку в конституційності прийняття цих рішень, і, врешті-решт, уся країна побачила, що нинішній парламент виконує Конституцію України, що судді Конституційного Суду, яких ми призначаємо на посаду, знають Основний Закон, а народні депутати України готові виправити помилки та захистити тих людей, яких позбавили конституційних прав у нашій країні.

Просимо підтримати кандидатуру Юрія Павленка та бажаємо успіхів усім кандидатам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Прошу підготуватися до голосування.
Павленко Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Заявляю про наявність конфлікту інтересів. Тому не братиму участі в даному голосуванні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Олексійовичу. Краще картку витягніть, щоб потім не було випадкових ситуацій.

Відповідно до статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України відбір на посаду судді Конституційного Суду України здійснюється Верховною Радою України шляхом відкритого рейтингового голосування за кожного кандидата окремо.

Переходимо до рейтингового голосування в алфавітному порядку за кожного кандидата окремо. Я називатиму прізвище, ім'я, по батькові, а ви визначаєтеся.

Боднар-Петровська Ольга Борисівна. Прошу голосувати.

«За» – 95.

Кичун Віктор Іванович. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 237.

Павленко Юрій Олексійович. Прошу голосувати.

«За» – 158.

Сидорович Руслан Михайлович. Прошу голосувати.

«За» – 168.

Найбільшу кількість голосів набрав Кичун – 237.

Відповідно до статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України, ставлю на голосування... (*Шум у залі*). Ні. Проходить той, хто за підсумками рейтингового голосування, отримав найбільшу кількість голосів народних депутатів України.

Відповідно до статей 85, 148 Конституції України, статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про призначення суддею Конституційного Суду України Кичуна Віктора Івановича.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Вітаю вас! Таким чином ми призначили суддею Конституційного Суду України Кичуна Віктора Івановича. Пропоную привітати колегу (*Оплески*). Бажаю вам успіхів на новій посаді!

Прошу профільний комітет разом з Апаратом Верховної Ради оформити постанову відповідно до прийнятого рішення Верховної Ради України.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування випадків та причин порушення прав дітей під час здійснення децентралізації повноважень з питань охорони дитинства, реформування системи закладів інституційного догляду та виховання, реалізації права дитини на сімейне виховання та усиновлення, розвитку (модернізації) соціальних послуг» ([№ 5006](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Сушко Павло Миколайович.

СУШКО П.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Четвертий рік поспіль іде реформа деінституалізації, на яку Україна отримала позику від Світового банку у розмірі 300 мільйонів доларів США та на яку було виділено державні субвенції. Реформа спрямовується на створення послуг догляду за дітьми, щоб зробити їх життя кращим. А що відбувається насправді? За наші гроші під виглядом цієї реформи, замість реформування дитячих будинків, розвитку соціальних послуг та інклюзії, масово знищуються спеціальні школи для дітей з важкими нозологіями.

Я спілкувався з представниками міжнародних організацій в Україні, і вони попереджали, що не потрібно було в реформу включати пункт щодо ліквідації спеціальних шкіл. У результаті, чого ми досягли за чотири роки реформи? Малі дитячі будинки не створені, будинки дитини не трансформовані в центри медичної реабілітації та паліативної допомоги, не розвинуто законодавчої бази щодо усиновлення, опіки, не створено достатньої кількості патронатних та прийомних сімей, соціальні послуги та інклюзія розвиваються повільно.

Звичайно, для демонстрації результатів простіше закрити спеціальні школи для дітей з особливими освітніми потребами та повернути дітей батькам, оскільки на влаштування цих дітей у сім'ї не потрібно витрачати кошти, бо на реформу дитячих будинків-інтернатів грошей вже не вистачає, не треба звітувати про деінституалізацію. Ось і вся реформа. Щоб у цьому пересвідчитися, достатньо перевірити у відкритому доступі звіти Рахункової палати. Там є всі відповіді.

Настав час розібратися, чи нам треба видимість реформи, чи проведення її так, як в усьому світі. Для цієї мети я ініціюю створення ТСК, яка встановить причини та факти порушення прав дітей, з'ясує ефективність діяльності міністерств, вивчить стан законодавства, проведе аудит проектів, ініціює питання щодо притягнення винних до відповідальності.

Представники майже всіх фракцій ввійшли до складу ТСК. Я прошу вас підтримати даний проект постанови заради майбутнього наших дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченко Сергій Віталійович.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія

«Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект постанови № 5006 і висловив низку зауважень до нього:

у підпункті 2 пункту 2 слова «дослідження ефективності діяльності міністерств соціальної політики, освіти та науки, охорони здоров'я» слід замінити словами «дослідження ефективності діяльності Міністерства соціальної політики України, Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України»;

пункт 3 слід викласти в такій редакції: «Визначити, що кількісний склад тимчасової слідчої комісії становить 11 народних депутатів України»;

у пункті 5 прізвища імена та по батькові народних депутатів України членів тимчасової слідчої комісії слід розмістити в алфавітному порядку.

Також потребують редакційного уточнення назви депутатських фракцій та груп, зазначених у пунктах 4, 5 проекту постанови.

Слід підкреслити, що поданим проектом постанови, як і більшість інших проектів постанов про утворення тимчасових слідчих комісій, визначається одне із завдань комісії – ініціювання питання про притягнення винних осіб до відповідальності, передбаченої законодавством України. Регламентний комітет вкотре висловив зауваження щодо неузгодженості цього завдання із положеннями, зокрема, статті 92 Конституції України, статей 21, 22 Закону «Про тимчасові слідчі і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» і статті 88 Регламенту Верховної Ради України, на чому також наголошує Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради, висловлюючи зауваження до попередніх проектів постанов.

Враховуючи викладене, регламентний комітет ухвалив рішення рекомендувати парламенту розглянути цей проект постанови з урахуванням зауважень комітету і прийняти рішення відповідно до частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є необхідність в обговоренні? Є.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Вельможний Сергій Анатолійович.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Безумовно, Луганщина підтримуватиме створення даної ТСК. Дуже важливо дослідити ті рішення, які одноосібно приймалися головами ВЦА на Луганщині щодо закриття шкіл та дитячих садків, спеціалізованих шкіл, вивчити, куди були спрямовані кошти. Президент наголошував, що треба будувати, а на Луганщині все зруйновано.

Прошу першочергово розібратися зі зверненням народного депутата Сухова щодо Лисичанської ВЦА, яка не прийняла рішення про прийняття на

свій баланс дитячого садка «Колокольчик». Діти не отримують належної уваги на Луганщині.

Також на сьогодні не створені військово-цивільні адміністрації в містах Попасна, Гірське, де не можуть працювати дитячі заклади, і педагоги не отримують гідної заробітної плати.

Тому ми підтримуємо створення такої ТСК, просимо першочергово працювати у напрямі щодо Луганщини.

Дякую за увагу. Сергій Вельможний, Луганщина.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). «Європейська солідарність». Насамперед, я хотіла би наголосити, що ми підтримуватимемо створення тимчасової слідчої комісії щодо розслідування ситуації з порушенням прав дитини. Але хочу нагадати, що тимчасова слідча комісія є інструментом опозиції. У даному разі, коли влада пропонує створювати тимчасові слідчі комісії, вона розписується у власній неспроможності, недієздатності, а в результаті – небажанні розв'язати ті чи інші проблеми.

Ви, маючи монобільшість, свій уряд, свого Президента, не здатні захистити права дитини, і вам ще потрібна тимчасова слідча комісія? Та, люди, схаменіться, почніть працювати, а не дурницями займатися в цьому залі.

Але, якщо ви вже ставите це питання до порядку денного, то, можливо, в контексті прийняття проекту постанови щодо Революції Гідності так само наберетеся гідності і проголосуєте за створення тимчасової слідчої комісії щодо справи Шеремета. Нагадаю, Андрій Антоненко понад рік сидить у в'язниці без жодного доказу, в нього страшні проблеми зі здоров'ям. Невже ви не здатні чисто з людських поривань зробити все можливе, щоб проконтролювати законність цієї справи?

Давайте створимо тимчасову слідчу комісію щодо «вагнерівців». Це питання державної зради. У вас є можливість її створити, але саме ви, «слуги», не вносите своєї кандидатури щодо цієї тимчасової слідчої комісії.

Хотілося б наголосити, що в даному разі, маючи абсолютну, по суті, владу, у вас є можливість увійти в історію як справжні державники. Наразі ви вибираєте чомусь те, щоб закопати цю державу глибше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Антон Едуардович.

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Дмитре Олександровичу, прошу передати слово Білозір Ларисі Миколаївні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Депутатська група «Партія «За майбутнє» і депутатська група «Довіра» підтримуватимуть створення цієї ТСК. До нас масово звертаються батьки дітей з інвалідністю з тим, щоб ми захистили права їхніх дітей.

Дійсно, з 2017 року у нас триває процес деінституціалізації – простіше кажучи, щоб діти не навчалися і не виховувалися в інтернатах, а були в сім'ях. Незважаючи на те, що ідея правильна, реформа у нас здійснюється бездумно. Замість того, щоб створити малі дитячі будинки, трансформувати будинки дитини у центри реабілітації, розвинути процедуру усиновлення (сьогодні треба пройти «сімь кругов ада» і заплатити хабара, щоб отримати таку можливість), взяли бездумно за санаторні, спеціальні, та спеціалізовані школи. Вирішили їх ліквідувати і прозвітувати за рахунок дітей з особливими освітніми потребами та їхніх батьків, що закривають інтернати.

Але, як вже сказав пан Павло, взяли кредит у розмірі 300 мільйонів доларів, із яких 800 тисяч доларів потратили на деінституціалізацію, моніторинги і консультантів, а насправді маємо ситуацію, за якої діти лише страждають і масово порушуються їхні права.

У всьому світі існують такі заклади, їх не закривають, тому що діти, які мають множинну інвалідність, не можуть навчатися у звичайних школах з інклюзією. Мені дивно, чому реформатори з міністерств освіти і науки, соціальної політики та Уповноважений Президента України з прав дитини Кулеба не намагаються розібратися, зробити все, щоб заклади освіти для таких дітей були та існували.

Створення ТСК має на меті розглянути перебіг цієї реформи, зробити аудит коштів, виділених на її реалізацію і, головне, виправити ті помилки, що були допущені, та захистити батьків і дітей з особливими освітніми потребами, довести їхнє конституційне право отримувати освіту в таких закладах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Загородній Юрій Іванович.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Павленку Юрію Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги! Фракція «Опозиційна платформа – За життя» підтримує створення такої тимчасової слідчої комісії, тому що реформа деінституціалізації почалася в Україні досить давно. Був період, коли вона розвивалася і реалізовувалася, виходячи із забезпечення інтересів дитини. На жаль, останнім часом чомусь змінилися поняття. Почали говорити про деінституціалізацію закладів, тобто закриття тих закладів, де виховуються діти, які потребують відповідної послуги. Насправді реформа про деінституціалізацію дитини – це створення всіх можливостей для того, щоб дитина жила і розвивалася в родині.

Тому, коли йдеться про перепрофілювання або ліквідацію будь-якого закладу, який стосується дитини, спочатку треба або створити умови і зберегти максимальні можливості для виховання дитини в сім'ї біологічних батьків, якщо є криза в родині, тобто через механізми поновлення батьківського потенціалу, або в разі, якщо це неможливо, створити умови для виховання дітей за іншими сімейними формами: дитячий будинок сімейного типу, прийомна сім'я, усиновлення, опіка, піклування, і лише після цього можна говорити про зміну закладів.

На жаль, сьогодні ми маємо ситуацію, коли в нас знову відродилося приховане сирітство – багато дітей де-факто сироти, не мають цього статусу, інтернати переповнені. У нас, на жаль, знову відроджується дитяча безпритульність, притулки переповнені, а ми говоримо про закриття закладів.

Щодо реформи децентралізації. Лише в 400 об'єднаних територіальних громадах створені служби у справах дітей. Зараз на місцях немає кому надавати послуги із захисту прав дітей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Євтушок Сергій Миколайович.

ЄВТУШОК С.М. Рівненщина, «Батьківщина». Фракція «Батьківщина» підтримуватиме даний проект постанови і проситиме всіх членів комісії дуже ретельно і детально дослідити всі випадки порушення прав дитини. За нашою інформацією права дитини порушуються в різних випадках: відмова батькам у навчанні дитини в тому чи іншому навчальному закладі, можливість дітей з особливими освітніми проблемами навчатися у школах, де введено інклюзивну освіту.

Потрібно звернути увагу на реформування соціальної сервісної служби щодо реалізації її положень стосовно порушення прав дитини і таке інше. Фракція «Батьківщина» голосуватиме за даний проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А. Фракція «Слуга народу». Безумовно, треба приймати відповідний проект постанови. До цього мають долучитися всі народні депутати. Тому що деінституціалізація перетворилася на розкрадання грошей чиновниками.

Треба дослідити вплив окремих організацій, у тому числі громадських, на ті всі процеси.

Окремий біль – санаторні школи-інтернати. Щойно ми спілкувалися з майбутнім очільником ТСК про те, що будуть проведені перевірки по кожному закладу окремо. Наприклад, в окрузі Марії Мезенцевої є заклад, де лікуються діти в яких проблеми із зором. Тобто це не питання деінституалізації, це питання все-таки здоров'я цих дітей. Ці заклади повинні працювати і, однозначно, збережені. Ми повинні зробити все для того, щоб зрозуміти, чому реформа пішла не в той бік, і що треба зробити парламенту, щоб заклади все-таки зберігалися, а діти отримували необхідні послуги, щоб нам усім не було соромно знаходитися в цьому парламенті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги! Я хотіла би розпочати свій виступ зі статистики, щоб зрозуміти обсяг цієї реформи і взагалі того, що треба зробити. В Україні 106 тисяч дітей, які знаходяться в різного роду закладах системи інституційного догляду та виховання дітей, із яких: лише 5 відсотків є сиротами, всі інші діти мають батьків, менше 1 відсотка отримують вищу освіту, менше 10 відсотків соціалізуються, цілодобової медичної допомоги вимагають близько 10-14 тисяч дітей. Наша фракція підтримуватиме створення цієї ТСК, членом якої я є. Наше завдання – знайти механізм розуміння того, як витрачаються державні кошти – 11 мільярдів гривень, які щороку виділяються на систему інституційного догляду та виховання дітей. Маємо з'ясувати, чому дитина отримує лише...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування випадків та причин порушення прав дитини під час здійснення децентралізації повноважень з питань охорони дитинства, реформування системи закладів інституційного догляду та виховання, реалізації права дитини на сімейне виховання та усиновлення, розвитку (модернізації) соціальних послуг» ([№ 5006](#)) з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 352.

Рішення прийнято.

Скороход Анна Костянтинівна з процедури.
Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Прошу змінити порядок розгляду питань порядку денного і зараз розглянути законопроекти [№ 4643-д](#) та [№ 4644-д](#), які пов'язані між собою. Тому що на вулиці зібралися люди, і вони чекають від нас прийняття відповідного рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція колег щодо цього? (*Шум у залі*). Проти. Тоді я ставитиму на голосування... (*Шум у залі*). Через голосування, тому що не всі фракції підтримують цю пропозицію.

Ставлю на голосування пропозицію Анни Скороход щодо зміни порядку розгляду питань на цьому пленарному засіданні. Питання вона зазначила.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо справляння податків і зборів, інших обов'язкових платежів, об'єктом оподаткування якими є транспортні засоби» (№ 4643-д).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати дану пропозицію та проголосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Ковальчук Олександр Володимирович.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо справляння податків і зборів, інших обов'язкових платежів, об'єктом оподаткування якими є транспортні засоби» (№ 4643-д). Проблема доступного розмитнення авто турбує українців вже багато років, і жоден із прийнятих раніше законів досі не вирішив її комплексно. Вирішення цього питання було одним із передвиборчих обіцянок Президента і нашої команди.

Протягом 2020 року народні депутати подали вісім різних законопроектів щодо цього питання. Розглянувши їх, профільний комітет дійшов висновку, що вони не розв'язують проблеми комплексно. Міністерство фінансів також не підтримує жоден із них. Отже, жоден із цих законопроектів не долає корупційної схеми і завдає збитків бюджету. Щоб врегулювати питання щодо митного

оформлення транспортних засобів комплексно, робочою групою був розроблений альтернативний законопроект № 4643-д.

Законопроектом пропонується доповнити підрозділи 2 та 5 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України положеннями, згідно з якими протягом 180 днів митне оформлення транспортних засобів (не більше одного транспортного засобу на одну фізичну особу), які були завезені на територію України до 31.12.2020 року, має здійснюватися за новою формулою, яка залежить не від вартості автомобіля, а від віку, об'єму та типу двигуна транспортного засобу.

Прошу звернути увагу, що дія цієї норми не поширюється на транспортні засоби, якщо вони не відповідають екологічним нормам «Євро-2» і вище та мають походження з країни, визнаної державою-агресором або з тимчасово окупованих територій.

Профільний комітет, розглянувши на своєму засіданні 21 січня законопроект щодо доступного розмитнення, рекомендує Верховній Раді прийняти його за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Герус Андрій Михайлович.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Богданцю Андрію Володимировичу.

БОГДАНЕЦЬ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! З питанням щодо розмитнення авто склалася дивна ситуація. На засіданні комітету було чітко озвучено, що всі законопроекти щодо цього питання будуть внесені в зал, щоб народні депутати змогли визначитися. Проте ми бачимо іншу картину: у залі є лише два законопроекти. Де інші законопроекти?

Законопроектом [№ 3704](#) пропонується вирішити питання доступності авто комплексно, передбачається вирішення питання не лише щодо введення автомобілів з єврономерами, а й щодо підтримки осіб з інвалідністю, учасників АТО, які мають бажання купити такі авто. Законодавчо вносилося питання технічного контролю. Передбачалося оновлення рухомого складу якісними автомобілями, застосування розстрочки сплати ПДВ, зняття акцизу і таке інше. Чому даний законопроект не потрапив в зал? Я за доступне розмитнення, але розумне та справедливе.

Щодо цих двох законопроектів. Проблема не розв'язується комплексно, має вибірковий характер – лише для тих, хто ввіз авто до 31.12.2020 року. Ставка нарахування акцизного податку залежить від року виготовлення автомобіля: чим новіший і дорожчий автомобіль, тим менша ставка. Тобто новий спортивний кросовер матиме таку саму ставку акцизного податку, що й десятирічна *Skoda Fabia*. Незрозуміло, з яких взагалі показників та розрахунків визначалася дана формула. ПДВ нараховується на розмір акцизу. Тобто за фактом маємо податок на податок. Яким чином це реалізувати? Ми отримуємо дуже небезпечний прецедент спотворення порядку нарахування податків.

Прошу цей законопроект не підтримувати, тому що люди, які стоять на вулиці, проти його прийняття.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Бакунцю Павлу Андрійовичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, пане головуючий, шановні народні депутати, шановні власники і ті, хто бажає бути власником нових, вживаних автомобілів із Європи! Звичайно, ці два законопроекти взаємопов'язані, їх норми передбачають єдиний підхід до розмитнення вживаних автомобілів на іноземній реєстрації, але не розв'язують проблеми, бо йдеться про транспортні засоби, які були ввезені на територію України до 1 січня 2020 року. Більшість людей, які мають «євробляхи», вже зробили це протягом пільгового періоду.

Люди, які сьогодні стоять на вулиці, вимагають від нас поставити на голосування законопроект № 3704, авторами якого є, в тому числі і депутати депутатської групи «Довіра». Він є в профільному комітеті на розгляді. Ним передбачається повне скасування акцизу імпортованих вживаних авто і розмитнення лише 30 відсотків від ціни авто, яку ви заплатили за кордоном. Власне, такий законопроект допоможе нашим громадянам купувати дешеві автомобілі за кордоном і тут дешево їх отримувати в сукупній вартості.

Тому звертаємося до керівництва парламенту з проханням доручити профільному комітету розглянути законопроект № 3704 і внести його на голосування в зал. Тим самим ми допоможемо власникам транспортних засобів і людям, які хочуть придбати транспортні засоби.

Дякую. Павло Бакунець, Львівщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Железняку Ярославу Івановичу, фракція політичної партії «Голос».

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! Єдине позитивне, що є в цьому законопроекті, це поважаний мною авторський колектив комітету. Але ми не голосуватимемо за цей законопроект, до чого закликаємо і вас.

Дивіться, є книжка, яка називається «Словник української мови», і там є визначення слова «останній» – такий, після якого немає іншого подібного, не повторюється.

Шановні колеги, ми декілька разів у цьому залі приймали останні зміни щодо «євроблях». Ми повинні якщо не себе поважати, то тих людей, які повірили нам, розмитнили своє авто, заплатили державі гроші. Наразі ми показуємо, що вони були обмануті, вони помилилися, і зараз держава їм запропонує краще.

Шановні колеги! Якщо ми хочемо допомогти людям купувати автівки дешевше, давайте голосувати за законопроекти щодо євроелектротранспорту, давайте дамо можливість людям заробляти більше, давайте робити ці пільги для всіх. Ми не можемо цим законопроектом підтримувати власників *Lamborghini*, даючи їм право розмитнити авто за такою самою ціною, що і *Skoda*.

І насамкінець. Чому є дуже погано, коли ми змінюємо порядок розгляду законопроектів? Зараз у цій ложі повинен сидіти представник Міністерства фінансів і розповідати нам, скільки грошей держава не отримає у разі прийняття цього законопроекту, скільки буде не виплачено пенсій, заробітної плати лікарям, добудовано доріг. Мені дуже соромно, що зараз його немає, бо він першим має виступати проти цього законопроекту.

Шановні колеги, цей законопроект не є справедливим. Ми за те, щоб люди мали можливість купити авто, але екологічне, правильне. І якщо давати пільги, то всім, а не лише тим, хто знайшов лазівку в державі.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Спочатку в нашій країні зруйнували наше вітчизняне автомобілебудування, і сьогодні, на жаль, гіганти цієї промисловості майже зупинені. Після цього вирішили допомогти людям – прийняли пільги, надали можливість купувати будь-що за кордоном та привозити до своєї країни. Але, на жаль, і це питання ви не вирішили. Люди вам повірили, привезли автівки, але ви почали створювати перепони. І що в результаті? У найбільшій країні Європи – найдорожчі автівки. Такого не може бути! Безумовно, тут треба приймати комплексне рішення і, на жаль, законопроектом, який ми зараз розглядаємо, це питання не вирішиться. До нас звернулися люди,

які вже не вперше приходять до стін парламенту, з проханням прийняти справедливе рішення і дати можливість людям хоча б якось планувати своє майбутнє.

Фракція «Опозиційна платформа – За життя» цей проект закону не підтримує. На прохання людей ми готові підтримати законопроект № 3704, але готові розглядати і наступний проект закону. Досить приймати непрофесійні рішення. Спочатку ми повинні зробити все, щоб було власне автомобілебудування, щоб люди могли купувати за доступними цінами автівки та виконувати свої обов'язки щодо сплати податків перед державою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз – Рудик Сергій Ярославович, потім – Цимбалюк з мотивів. Після цього переходимо до голосування.

РУДИК С.Я., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, чому законопроект № 3704? Тому що його норми комплексно розв'язують проблему людей, які борються за своє право на дешеве розмитнення. Законопроектом розв'язується проблема в корені раз і назавжди. І ми більше до неї не повернемося. Єдиний плюс законопроекту, який ми зараз обговорюємо, полягає в тому, що він дасть можливість вже сьогодні зняти питання щодо штрафування людей, які продовжують їздити на таких автомобілях. Ми йдемо назустріч в одному питанні, але не розв'язуємо проблеми комплексно. Це те саме, що ми робили для «SaveФОП» щодо РРО – знімати їх тимчасово, на рік, чи знімати їх назавжди. Я прихильник комплексних рішень, але приймати рішення вам.

Наша депутатська група закликає підійти до цього питання комплексно. Тому якщо зараз цей законопроект і набере необхідну кількість голосів, все одно потім треба повернутися до законопроекту № 3704, якщо для цього навіть треба буде провести позачергове пленарне засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати! А де представники уряду, які сьогодні мали б пояснити, яким чином ці автомобілі потрапили до України? Через повітря, чи як? Хто нажився на тих бідних людям, які залишилися добросовісними набувачами цих автомобілів? Хто нам це пояснить, і де прізвища тих людей?

Далі. Це не вирішує питання, це заговорює тему. Шановні, не дуріть людей так, як обдурили ФОПів. Не треба ніякого акцизного збору на ці автомобілі, взагалі на будь-які. Зніміть акцизний збір! Ми готуємо законодавчу ініціативу щодо цього. А збір має бути на шкідливі викиди в атмосферне повітря від цих автомобілів, як це є в Європі.

Фракція «Батьківщина» запрошує представників всіх фракцій до співпраці для розробки єдиного документа, щоб вирішити це раз і назавжди. Давайте візьмемо приклади інших держав.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, готові голосувати? Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо справляння податків і зборів, інших обов'язкових платежів, об'єктом оподаткування якими є транспортні засоби» ([№ 4643-д](#)).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо тимчасового спрощення митного оформлення транспортних засобів, ввезених на митну територію України» ([№ 4644-д](#)).

Є необхідність в обговоренні чи можемо проголосувати? Голосуємо, так?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо тимчасового спрощення митного оформлення транспортних засобів, ввезених на митну територію України» ([№ 4644-д](#)). Прошу голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо фінансового забезпечення діяльності Центру мікрохірургії ока» ([№ 4649](#)).

Голосуємо без обговорення? (*Шум у залі*). Дві фракції наполягають на обговоренні.

Нам необхідно прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного. Прошу підтримати та проголосувати за дану пропозицію.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 311.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію щодо розгляду цього питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, хто наполягає на обговоренні? Лише фракція «Голос»? (*Шум у залі*). І фракція «Європейська солідарність». Тоді давайте 2 хвилини – «Голос», 2 хвилини – «Європейська солідарність», і голосуємо. Немає заперечень? (*Шум у залі*). Ні, або так, або з обговоренням, з позицією комітету. Другий варіант.

До слова запрошується народний депутат України Зуб Валерій Олексійович. Нагадую, ми проголосували за розгляд законопроекту за скороченою процедурою.

ЗУБ В.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 209, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо фінансового забезпечення діяльності Центру мікрохірургії ока». Починаючи з 2015 року, фінансове забезпечення діяльності комунального закладу – Київська міська клінічна офтальмологічна лікарня «Центр мікрохірургії ока» – здійснювалося переважно за рахунок коштів медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам. Проте в Законі України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам не передбачена, її фінансовий ресурс для фінансування медичних послуг, пов'язаних з наданням вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги, передано до бюджетної програми державних гарантій медичного обслуговування населення.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України та наказу МОЗ України зазначений центр станом на сьогодні переданий до сфери управління Міністерства охорони здоров'я України, тому фінансування центру на сьогодні призупинено.

Загальна потреба в додаткових поточних видатках для утримання Київської міської клінічної офтальмологічної лікарні «Центр мікрохірургії ока» за бюджетною програмою «Спеціалізована та високоспеціалізована медична допомога», що надається загальнодержавними закладами охорони здоров'я» на 2021 рік, становить 138 мільйонів 746 тисяч гривень.

Враховуючи зазначене, існує необхідність у прийнятті проекту Закону «Про внесення змін до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо фінансового забезпечення діяльності Центру мікрохірургії ока», щоб шляхом зменшення видатків за бюджетною програмою «Реалізація програми державних гарантій медичного обслуговування населення» на 138 мільйонів 746 тисяч гривень...

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань бюджету Забуранна Леся Валентинівна.

ЗАБУРАННА Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 216, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати! Комітет з питань бюджету на своєму засіданні 17 лютого цього року розглянув законопроект № 4649, що має на меті фінансове забезпечення діяльності Центру мікрохірургії ока, який за рішенням уряду передано до сфери управління Міністерства охорони здоров'я.

Для врегулювання зазначеного питання запропоновані зміни до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет на 2021 рік», якими у межах загального обсягу державних бюджетних призначень за загальним фондом Міністерства охорони здоров'я збільшено обсяг видатків за бюджетною програмою для надання медичної допомоги загальнодержавними закладами майже на 139 мільйонів гривень за рахунок зменшення у такому самому обсязі видатків на реалізацію програми державних медичних гарантій.

За висновками Міністерства охорони здоров'я обсяг коштів відповідає розрахункам. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради вважає за доцільне отримати відповідний експертний висновок уряду та не заперечує можливості прийняття законопроекту.

Зважаючи на невідкладність врегулювання порушеного питання, за підсумками розгляду комітет ухвалив таке рішення: рекомендувати Верховній Раді включити до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України законопроект №4649 та за результатами розгляду у першому читанні прийняти його за основу та в цілому як закон з урахуванням необхідних редакційних і техніко-юридичних правок, пов'язаних з належним оформленням законопроекту, про що зазначено у листі-висновку комітету.

Водночас інформую, що Комітет з питань бюджету прийняв рішення та направив звернення до уряду з рекомендацією здійснювати постійний моніторинг і контроль за використанням коштів державного бюджету Центром мікрохірургії ока з наступним інформуванням комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 146, Полтавська область, самовисуванець). Прошу передати слово Скороход.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

СКОРОХОД А.К. Депутатська група «Партія «За майбутнє». Звичайно, ми підтримуємо даний законопроект. Такі питання нам треба вирішувати не в останній момент, не вносити в зал і витратити на це час, а під час прийняття державного бюджету. Хотілося б, щоб профінансували не лише Центр мікрохірургії ока, а й інші інститути і медичні заклади.

Більше того, хотілося б, щоб більше коштів виділяли на лікування дітей. У нас гостро стоїть питання щодо лікування муковісцидозу – діти просто не отримують необхідних ліків або закупаються ті ліки, які їм не підходять. У нас є велике питання щодо онкохворих дітей. В онкоцентрах, де має бути безкоштовна хіміотерапія, кажуть: якщо ви хочете вбити свою дитину, робіть це за рахунок держави, а якщо хочете, щоб ваша дитина мала шанс, треба все робити на платній основі.

Хочеться, щоб в Україні закупалися ліки нормальної якості і надавалися людям в нашій країні або безкоштовно, або за доступними цінами.

Даний законопроект ми, звичайно, підтримаємо, але він не розв'язує всіх тих проблем, які існують у медицині. Я хотіла би, щоб все-таки колеги звернули увагу і на це, і на те, яка кількість людей в Україні страждає від того, що не мають нормального медичного забезпечення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А. Фракція «Слуга народу». Я пам'ятаю, як ця історія починалася. З боку київської влади відбувався саботаж, цей заклад не могли передати. Центральна влада врятувала ситуацію, і робитиме все для того, щоб заклад було профінансовано, унікальні можливості щодо лікування всіх хвороб зору дітей використовувалися.

Пам'ятаю, коли я приходив до Київської міської ради і з її трибуни просив шановних депутатів проголосувати, вони казали, що ми невчасно прийняли державний бюджет. То це тому, що Київська міська рада невчасно прийняла рішення. Не забувайте про це. Я просив, щоб проголосували. Але ББП, «УДАР» не могли зібрати голоси ані перший, ані другий рази. Потім все-таки вирішили це, але вже було пізно.

Тому, однозначно, треба голосувати. Думаю, обговорювати тут можна дуже довго. Краще робити все для того, щоб лікарі отримували зарплату, а люди – послуги. Це унікальний медичний заклад, аналогів якого в країні майже немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василенко Леся Володимирівна.
Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Перш ніж говорити, прочитайте текст законопроекту. Цим законопроектом конкретно забираються 140 мільйонів гривень з усіх лікарень України, а їх 3000, які підпадають під дію програми медичних гарантій, які працюють за чесними правилами, на одну конкретну лікарню в Києві. Тобто всі лікарні, які сьогодні надають послуги з лікування онкології, інфарктів, інсультів, втрачать 140 мільйонів гривень. Сьогодні програма медичних гарантій є недофінансованою.

Тут про висновки казали. То, хочу вам сказати: так, є висновки Міністерства фінансів про те, що в цьому законопроекті є арифметичні помилки, що вони задекларували потребу втричі більшу ніж минулого року і що це не відповідає законодавству України.

Щодо самої лікарні. Це вже давно приватна клініка, в якій деруть гроші з кожного пацієнта. Директорка клініки їздить на *Toyota Prado*, має три ділянки і будинок у Болгарії. І зараз, голосуючи за цей законопроект, ви даєте їй 140 мільйонів гривень ще на одну *Toyota Prado*. Ви реально думаєте, що за це треба голосувати?! Я вважаю, кожен, хто зараз натисне зелену кнопку, проголосує за лобізм і корупцію, а не за добро. Цей законопроект є корупційним!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Величкович Микола Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Прошу передати слово Яні Зінкевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зінкевич Яна Вадимівна.

ЗІНКЕВИЧ Я.В. Під час прийняття рішення щодо прийняття даного законопроекту потрібно розуміти той факт, що реальна потреба коштів на реалізацію програми медичних гарантій на 2021 рік становить не менше ніж 200 мільярдів гривень, при цьому виділено 123 мільярди гривень, тобто 54,8 відсотка від потреби. До законопроекту не додані економічні обрахунки, які свідчили б про потребу закладу в таких додаткових витратах.

Також немає висновків комітетів з питань антикорупційної політики, з питань інтеграції України до Європейського Союзу, та зауважень ГНЕУ щодо даного законопроекту.

Міністерство фінансів у своєму експертному висновку зазначає, що обсяг коштів, який пропонується, є необґрунтованим, адже це у 2,7 разу більше ніж у попередні роки.

Ми повинні розуміти, що під час епідемії вкрай важливо не перерозподіляти кошти, заплановані на програму медичних гарантій та інші витрати. Це надзвичайно важливо. Ми цього не робили фактично рік, а під час епідемії це

взагалі недопустимо. Якщо не вистачає коштів на якийсь певний заклад, будь ласка, у вас є кошти на Офіс Президента (*Оплески*), на інші дивні речі, на які виділяються нереально великі гроші, при цьому на медицину коштів не вистачає. На програми, гарантовані НСЗУ, і так коштів може не вистачити. Тому зараз ми не можемо дозволити собі такі суми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович. Потім – Колтунович, Білозір, і переходимо до голосування.

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. «Батьківщина». Фракція «Батьківщина» голосуватиме за цей законопроект. Я хотів би сказати, що ми зараз пожинаємо плоди тієї безглуздої політики проти українських людей, української медицини, яка роками здійснюється в Україні, так звана медична реформа Супрун. Це те, коли медичні заклади були позбавлені реального фінансування, їх закрили, в нас не лишилося жодної лабораторії, закрили сільську медицину і ФАПи. Усе це ви зробили в цьому залі, і зараз захищаєте цю безглузду реформу.

Тому, я вважаю, ми маємо проголосувати за цей законопроект та переглянути медичну реформу, яка нічого доброго ні Україні, ні українській медицині не принесла. Цією реформою українських лікарів, медсестер просто силою вигнали з України на заробітки, бо вони тут втратили роботу через закриття медичних закладів. Треба переглядати безглузді рішення і показати українцям, що парламент хоч трохи думає про їхнє здоров'я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, вельмишановний пане Голово! Наша фракція підтримує збільшення фінансування для Київської міської клінічної офтальмологічної лікарні. Безумовно, нас бентежить той факт, що згідно з поданими змінами до додатка № 3 до Державного бюджету України на 2021 рік 138 мільйонів 746 тисяч гривень забираються з опції «Реалізація програми державних гарантій медичного обслуговування населення» і перекидаються на інші бюджетні програми. На наш погляд, необхідно все-таки передбачити компенсатори, щоб ми не перекладали з пустого в порожнє, а знаходили додаткові ресурси для підтримки медичних галузей.

Принагідно хочу звернути увагу, що на сайті Державної служби статистики зазначається, що на сьогодні заборгованість із заробітної плати медикам становить 31 мільйон гривень (протягом року збільшилася на 80 відсотків). Такого не повинно бути в країні, яка бореться з COVID-19.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М. Шановні українці! Шановні колеги! Я підтримую колегу з фракції «Батьківщина», що внаслідок проведення в Україні так званої псевдо-реформи Супрун, знищили всі спеціалізовані центри. Залишилися лише Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова і Центр мікрохірургії ока. Вони не можуть контракуватися з НСЗУ за правилами, бо навіть немає такого пакета, щоб це оплачувати.

Центр мікрохірургії ока єдиний в Україні унікальний центр, де проводиться 100 тисяч консультацій і 20 тисяч операцій на рік. Учора до цього центру потрапив дипломат з міжнародної місії з міжнародним паспортом, якому відмовили всі приватні клініки, а тут йому врятували зір. Я хочу сказати, що в цьому центрі проводять унікальні операції недоношеним дітям (700-800 грамів), є пацієнти, яким 100 років. Центр має відділення онкоофтальмологічної допомоги, амбулаторної хірургії, розширюється дитяче відділення.

Центр має республіканське значення, до нього з травмами очей ідуть люди з усієї України. Я закликаю вас підтримати цей законопроект і виділити центру кошти, тому що з такою реформою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо фінансового забезпечення діяльності Центру мікрохірургії ока» ([№ 4649](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі поправок та пропозицій... (*Шум у залі*), – дві фракції проти прийняття в цілому, – про скорочення наполовину строків подачі поправок та пропозицій та підготовки до другого читання законопроекту № 4649.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 294.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» ([№ 3205-2](#)).

Колеги, вибачте. Поки не почали розгляд питання, зараз з процедури виступить Задорожній Микола Миколайович.

Увімкніть, будь ласка мікрофон.

ЗАДОРЖНИЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Є пропозиція перенести розгляд законопроекту [№ 4410](#), який суттєво допоможе підприємствам легкої промисловості, на зараз. Він технічний, можемо швидко, можливо, без обговорення, його прийняти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Також з обговоренням? Якщо з обговоренням... (*Шум у залі*). Ні, шановні колеги. Я пояснюю. Підходить ваш колега і каже, що ваша фракція не наполягатиме на виступі (*Шум у залі*).

Повертаємося до розгляду проекту Закону «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» (№ 3205-2).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Чорноморов Артем Олегович.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановний народе України! Вашій увазі пропонується законопроект № 3205-2. Це вже повторне перше читання Хотів би сказати, що до написання цього законопроекту долучилися всі фракції і групи, і в результаті вийшов дуже гарний законопроект, норми якого допоможуть малому фермеру, який має 500 гектарів.

Я хотів би всіх закликати підтримати цей законопроект, якого чекає вся Україна. Ми всі говорили про засуху, через яку мале фермерство опинилося в складному становищі. Завдяки Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві ми залучимо інвестиції до нашого фермера.

Прошу народних депутатів усіх фракцій і груп, адже до написання цього проекту закону всі долучалися, а дехто з вас навіть є співавторами, підтримати і проголосувати за його прийняття.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова Комітету з питань аграрної та земельної політики Сольський Микола Тарасович.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Верховною Радою 13 травня 2020 року розглянуто в першому

читання проекти законів [№ 3205](#) і [№ 3205-1](#) щодо створення Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві та за результатами розгляду прийнято рішення направити їх комітету для підготовки на повторне перше читання.

Відповідно до частини третьої статті 100 Регламенту Верховної Ради України на повторне перше читання було вирішено подати альтернативний законопроект № 3205-2, який є результатом співпраці депутатів різних фракцій, зокрема його співавторами стали як автори законопроекту № 3205 так і законопроекту № 3205-1.

Проектом закону визначаються особливості створення та діяльності фонду, тип власності та корпоративного управління. Фонд часткового гарантування кредитів є спеціалізованою небанківською фінансовою установою. Частка держави в статутному капіталі становить не менше 51 відсотка. Учасниками фонду можуть бути держава і міжнародні фінансові організації. Участь приватного капіталу в ньому заборонено. Корпоративне управління фондом має здійснюватися професійною наглядовою радою, три із п'яти членів якої повинні бути представниками держави, і тоді контрольний пакет залишається за державою.

У законопроекті прописані критерії профілю позичальників, які можуть скористатися послугами фонду. Визначальним є те, що фондом можуть скористатися дрібні фермери, які обробляють до 500 гектарів. Забезпечення виконання кредитних зобов'язань гарантіями фонду дозволить кредиторам збалансувати свою оцінку кредитного ризику і покращити доступ дрібним і середнім сільськогосподарським виробникам до банківського кредитування.

Комітет на своєму засіданні 27 травня 2020 року розглянув зазначений законопроект та ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу. Прошу народних депутатів підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Миколо Тарасовичу.

Є необхідність в обговоренні? Є. Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Прошу передати слово Сергію Лабазюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лабазюк Сергій Петрович.

ЛАБАЗЮК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 188, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Законопроект дійсно надзвичайно важливий. Ми повинні підтримати саме дрібного/середнього фермера в Україні, адже це і створення робочих місць, і розвиток економіки, і зайнятість населення.

У даному законопроекті враховані пропозиції законопроекту № 3205. Дуже добре, що було виправлено норму, закладену в попередньому законопроекті, і збільшено кількість представників до трьох осіб від держави у наглядовій раді, що дає можливість державі мати контрольний пакет і контролювати роботу даного фонду.

Разом з тим залишилися і певні недоопрацювання, а саме створення даного фонду прибутковим, що уможливорює ризик того, що коштів у фонді не вистачатиме на покриття їх програм.

Також залишається питання щодо організаційної правової форми фонду. Ми пам'ятаємо, подібні фонди вже створювали, але вони не могли продуктивно функціонувати через ці недоопрацювання.

Я вважаю, до другого читання нам потрібно буде доопрацювати норму, де обов'язково кредити видаватимуться, як цільові, щоб аграрії використовували дані кошти виключно для розвитку агропромислового комплексу за зазначеними програмами.

Депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримуватиме даний законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак Богдан Вікторович.

КИЦАК Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Роксолані Підласій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підласа Роксолана Андріївна.

ПІДЛАСА Р.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві, який пропонують створити автори проекту, – це доступ до кредитних грошей, які фермерам потрібні сьогодні і будуть потрібні особливо в контексті відкриття ринку землі 1 липня цього року, коли український фермер нарешті зможе викупити землю і обробляти її з вищою ефективністю.

Водночас дослідження Світового банку показують, що більшість малих фермерів в Україні не мають доступу до кредитування взагалі, бо банки працюють в основному з великими підприємствами, які обробляють 500 гектарів і більше та займаються вирощуванням зернових та олійних культур. При чому навіть ті підприємці, які звертаються за кредитом, вимушені платити в середньому 20-22 відсотки, тоді як для інших підприємств в інших сферах економіки ставка становить близько 15-17 відсотків. Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві зробить кредити значно дешевшими, тому що пропонуватиме портфельні гарантії, які банк використовуватиме, як основну заставу.

Ви знаєте, що в нас уже є успішний приклад роботи за схожою програмою – «Доступні кредити 5-7-9%». Банки вже видали майже 21 мільярд гривень кредитів, і більшість із них (54 відсотки) саме галузі сільського господарства. Це говорить про шалений попит на дешеве фінансування в цій галузі.

Розрахунки показують, що кожна гривня, вкладена у Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві, дозволить отримати 8 гривень кредитних ресурсів для підприємств у цій сфері. Ми добре знаємо, що до 2020 року в нас не було доступу до дешевого фінансування в Україні. Ми створили таку можливість. Пропоную її сьогодні розширювати. Прошу підтримати законопроект № 3205-2.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Плачкова Тетяна Михайлівна.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Нестору Івановичу Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний Голово! Ну, голь на видумки хитра. Чого ви ще не придумаете, щоб у людей вкрасти землю! Как не мыйтем, так катаньем! Давайте у людей, які і так без грошей, шляхом створення таких фондів, куди спочатку за безцінь захаємо землю, дамо людям гроші, а вони, безумовно, вчасно їх не повернуть, тоді заберемо землю. Якби ці фонди давали гроші під урожай, я це ще зрозумів би, бо грошові ризики якимось треба захищати. Але як можна забирати у людей землю, брати її під заставу? Скажіть, будь ласка, у вас совість є? Хто примушує вас так людей дурити і землю в них забирати?

Тому наша позиція категорична – ми не будемо голосувати за цей законопроект. Кожен, хто за цей законопроект проголосує, «работает на того дядю», на кого – ви самі знаєте. Якщо ви «слуги народу», тоді звідки у вас такі ініціативи? А потім виходить, що рейтинги падають, журналісти винуваті, закрили три канали, чуємо, завтра ще один хочете закрити, тому що на цих каналах говорять, як ви не по-людськи сьогодні володарюєте. Як каже народне прислів'я, «нечего на зеркало пенять, коли рожа крива».

Я вважаю, цей законопроект є грубим втручанням, пограбуванням людей та їхніх земельних ділянок. Хочете людям допомогти – допоможіть «безвозмездно». Тоді, можливо, ваші рейтинги і зміняться. Тарифи, відсутність миру, відсутність вакцини. Причому тут свобода слова і журналісти? А землю віддайте людям.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сухов Олександр Сергійович.

СУХОВ О.С. Прошу передати слово Олегу Кулінічу.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Відсутність нормального кредитування в аграрному секторі нашої держави є величезна проблемою, і це саме для дрібних/малих агропідприємств, фермерських господарств. Адже через відсутність нормального кредитування ми втрачаємо робочі місця. Особливо це стосується сільських територій. Ми втрачаємо величезні надходження, особливо до місцевих бюджетів. А це дороги, інфраструктура, розвиток сільських територій.

Норми цього законопроекту дають можливість створити Фонд часткового гарантування кредитів в аграрному секторі, який дуже необхідний для дрібних/малих сільськогосподарських, фермерських господарств. Ми вважаємо, що це буде поштовхом для розвитку дрібного/малого фермерства особливо в сільській місцевості.

Депутатська група «Довіра» підтримуватиме цей законопроект. Він абсолютно нормально доопрацьований, всі зауваження враховані. Наші колеги також долучалися до його доопрацювання. Давайте зараз підтримаємо цей законопроект і дамо гарний сигнал нашим фермерам, які працюють у досить важких умовах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз – Герасимов, потім – Цабаль і Івченко. Після цього переходимо до голосування.

Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Дійсно, цей законопроект важливий з точки зору підтримки малого/середнього підприємництва у сфері виробництва сільськогосподарської продукції. Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме його прийняття в першому читанні. Я закликаю увесь зал також це зробити.

А тепер увага! Ви пам'ятаєте, цей законопроект вже розглядався в цьому залі, це повторне перше читання. Тоді сесійний зал не підтримав його прийняття, і це було справедливо, тому що, на жаль, держава тоді не мала ключового впливу на прийняття рішень у цій установі. Тобто ми могли створити за державні гроші приватну інституцію. Для кого і для чого – це вже окреме питання. У доопрацьованому законопроекті, більшість у цьому фонді і більшість у його наглядовій раді має саме держава Україна. Якщо є зауваження, до другого читання доопрацюємо.

Закликаю всіх підтримати, тому що це зовсім інший законопроект в хорошому сенсі, ніж той, що був у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Цей законопроект є прикладом того, як Верховна Рада має приймати секторальні закони з думкою про всіх учасників ринку – малих, середніх і великих підприємців, а не так, як вона деколи це робить – приймає закони в інтересах якихось конкретних гравців.

Цей законопроект розроблений в інтересах саме малого і середнього фермера. Він допоможе йому брати кредити, розвивати свій бізнес. У всій Європі малі і середні фермери стали успішними, тому що в них був доступ до кредитів. В Україні, на жаль, такого доступу немає. Знаєте, усі, хто виступає проти цього законопроекту, нібито захищаючи інтереси малих фермерів, насправді захищають інтереси великих холдингів, яким не вигідно, щоб ринок був конкурентний, щоб у них з'явилися конкуренти серед малого і середнього бізнесу. Прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович. Після цього переходимо до голосування.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! У законі про ринок землі, який ви прийняли, йдеться про те, що потрібно прийняти закон про фінансову підтримку фізичних і юридичних осіб. Покажіть мені, будь ласка, де в цьому законопроекті люди – фізичні особи.

У проекті закону йдеться про те, що ми страхуємо банк від можливого неповернення фермером коштів. Тобто фермер має піти до банку і закласти майно на суму в 1,5 рази більше ніж йому дадуть кредит. Фермер повинен вести бухгалтерський облік, взяти кредит і, якщо він його не поверне, цей фонд, як страховий, поверне банку частину коштів.

Колеги, це не те, чого сьогодні потребує український фермер, коли є ринок землі. Фракція «Батьківщина» завжди каже, що фермеру, як мінімум, потрібно відшкодувати частину першого внеску, а сімейним фермам і фізичним особам треба дати під заставу землі по 200 тисяч гривень. «Батьківщина» не голосуватиме за цей законопроект, бо це фікція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати?

Згідно зі статтею 116 Регламенту ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» ([№ 3205-2](#)) з урахуванням пропозицій та уточнень, запропонованих комітетом, під час підготовки до другого читання.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 295.

Рішення прийнято.

Монастирський з процедури.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Шановні колеги, залишилося буквально кілька хвилин. За погодженням з усіма фракціями пропоную зараз розглянути законопроект [№ 3055](#) про захист дітей від сексуальної експлуатації. Усі поправки до нього враховані. Прошу проголосувати, оскільки сьогодні ми створили ТСК і все решта.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Точно немає заперечень? Продовжую засідання на 15 хвилин.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (Ланцаротської Конвенції)» ([№ 3055](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 322.

Рішення прийнято.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Давайте в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. То ми в цілому і проголосували.

Є ще пропозиції Президента до закону (законопроект [№ 3034а](#)). Пропоную прийняти без обговорення (*Шум у залі*). Ні. Усе. У нас немає часу. Тоді завтра його розглянемо.

Шановні колеги, пленарне засідання оголошую закритим. Дякую.